

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Poblíž lesa v přírodě
jsme jak rybka ve vodě**

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	5
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Základní údaje	6
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	10
3.4	Organizace chodu.....	122
3.5	Řízení mateřské školy.....	133
3.6	Personální a pedagogické zajištění	155
3.7	Spoluúčast rodičů.....	166
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi.....	188
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	19
3.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	20
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	2020
4	Organizace vzdělávání.....	2222
5	Charakteristika vzdělávacího programu	2525
5.1	Zaměření školy	2525
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	2525
5.3	Dlouhodobý plán školy.....	2626
5.4	Metody a formy vzdělávání	2626
5.5	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	277
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	288
6	Vzdělávací obsah.....	299
6.1	Principy a metody vzdělávání	299
6.2	Třídní vzdělávací program.....	299
6.3	Uspořádání témat ŠVP	3030
6.4	Integrované bloky	3030
6.4.1	Vítr fouká, mraky letí, pojďme do přírody děti	3030
6.4.2	Zima, zima zimička hází bílá peříčka	3737
6.4.3	Světlem letí novina, že prý jaro začíná.....	4444
6.4.4	V lukách kvetou kopretiny, těšíme se na prázdniny	5251
6.5	Dílčí projekty a programy.....	5858
7	Systém evaluace.....	6059
7.1	Oblasti autoevaluace	6059
7.2	Prostředky autoevaluace	6059

7.3	Časový plán	6059
7.4	Odpovědnosti a pravidla	6161

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Poblíž lesa v přírodě jsme jak rybka ve vodě aneb lesní skřítkové jsou naši kamarádi

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „Ať je léto nebo zima, ve školce je vždycky prima“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Litvínov, Ruská 2059, okres Most

ADRESA ŠKOLY: Ruská 2059, Litvínov, 43601

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Pavla Tomášová

KONTAKT:

e-mail: zsruska@zsruska.cz,

web: <http://www.zsruska.cz>

Tel. č./fax: 476 111 170, 731 151 660 - kancelář ZŠ

Adresa MŠ:

Mateřská škola Pod Lesem

Tylova 2085

436 01 Litvínov

Telefon MŠ: 476 753 450, 739 633 623

e-mail MŠ: mstylova@zsruska.cz

Odloučená pracoviště školy:

- Mateřská škola Tylova 2085, Litvínov
- Mateřská škola Soukenická 981, Litvínov
- Mateřská škola Čapkova 2035, Litvínov

IČ: 47326531

IZO: 116701277

RED-IZO: 600083713

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Jana Heinc Buchalová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Litvínov se sídlem Městský úřad Litvínov

ADRESA ZŘIZOVATELE: náměstí Míru 11, 436 01 Litvínov

KONTAKTY:

IČO: 00 266 027

Tel. číslo: 476 767 600/ 476 767 601

e-mail: info@mulitvinov.cz

Oficiální www: <http://www.mulitvinov.cz>

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2020

VERZE ŠVP: 3

ČÍSLO JEDNACÍ: ZŠaMŠR/

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 31. 8. 2020

.....
ředitel školy

Mgr. Pavla Tomášová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: u sídliště na kraji města

Druh provozu školy: celodenní

Kapacita školy: 100 dětí

Počet tříd: 4 třídy

Počet pracovníků: 8 učitelek, 2,5 kuchařky, 2,5 uklízečky, 1 vedoucí školní jídelny

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy: školní zahrada

Celková kapacita MŠ je 100 dětí, pro vzdělávání máme k dispozici čtyři třídy, dvě v přízemí a dvě v patře. V přízemí je umístěna 1. třída - Zajíčci a 4. třída logopedická - Berušky, v patře se nachází 2. třída – Žabičky a 3. třída – Veverky. Všechny třídy jsou v budově situovány na jižní prosluněnou stranu. Mají sociální zařízení a šatny jak pro děti, tak i zaměstnance. Suterén je vybaven vlastní školní kuchyní a prádelnou.

MŠ sídlí v jednopatrové panelové budově na okraji sídliště vybudovaného v 70. letech velmi blízko lesa. Celé sídliště, ve kterém je i naše MŠ, se běžně nazývá Pod lesem. Spontánně tak vznikl i název naší MŠ: „Školka Pod lesem“. Rozhodli jsme se tento název používat i nadále, neboť je v celém městě dobře znám.

V roce 2006, kdy slavila MŠ 30 let jejího trvání, byla provedena celková generální rekonstrukce budovy se zateplením objektu. Následně v roce 2011 ještě došlo k uzavření a zateplení dvou bočních venkovních schodišť, komplexní stavebně technologickou úpravou tak získala škola i bezbariérový přístup.

Budova stojí ve svahu a je obklopena dostatečně velkou školní zahradou, která v roce 2015 v rámci projektu „Zahrada plná objevů“ prošla celkovou revitalizací.

V areálu je také umístěna menší přízemní budova, která kdysi sloužila jako jesle a je k budově připojena spojovací chodbou. Tato část objektu kdysi generální opravou neprošla, ale nyní je nově zrekonstruovaná v krásné **Centrum Lesánek** zájmového a neformálního vzdělávání, které nám poskytuje další dobře vybavené prostory a možnosti při vzdělávání.

Za zahradou je velké veřejné dětské hřiště. V sousedství přes silnici je bohužel zchátralý soukromý objekt bývalé restaurace Pod lesem, který je dlouhá léta mimo provoz.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

MŠ byla postavena jako účelové předškolní zařízení. Prostory a vybavení odpovídají současným požadavkům, osvětlení a vytápění vyhovují hygienické normě. Okna jsou opatřena žaluziemi k regulaci pronikání slunečního záření. Denně je zajištěno dostatečné větrání a pečlivý úklid podle právě probíhajících činností ve třídách, přičemž respektujeme určitý „pracovní nepořádek“. V celé mateřské škole upřednostňujeme barevnou výmalbu a výzdobu originálními dětskými pracemi. V šatnách dětí jsou práce obměňovány tak, aby rodiče měli možnost sledovat výsledky nabízených činností.

Všechny třídy mají stejné uspořádání a velikost. Prostor je rozčleněn na třídu vybavenou převážně stolky se židličkami, herny s potřebným minimem nábytku a klavírem, WC, umývárny, šatny, přípravné kuchyňky a malé komory na pomůcky, materiály a náčiní. Naše mateřská škola není vybavena stálou ložnicí, lehátka rozkládáme v prostoru herny. Na hernu navazuje stavebně oddělený a větratelný prostor k ukládání lehátek a lůžkovin pro odpočinek dětí. Čtvrtá třída má vybudováno klidné zázemí pro provádění individuální logopedické péče. V prvním patře obě třídy propojuje místnost, kterou lze využít k individuálním či skupinovým činnostem.

V hernách dětí jsou kusové koberce, ve třídách a šatnách je linoleum. Umývárny dětí jsou vybaveny umývadly v odpovídající výšce, teplota vody je regulována centrální baterií. Každá z umýváren je vybavena sprchovým koutem s vaničkou. Velikost dětských WC odpovídá hygienickým normám. Podlahy a stěny na WC a v umývárnách jsou opatřeny lehce omyvatelným keramickým obkladem a dlažbou.

Veškeré zařízení v MŠ je účelné, vše slouží dětem. Po rekonstrukci MŠ v roce 2006 byl do všech tříd i heren zakoupen nový dětský nábytek, který je bezpečný a svou barevností, uspořádáním a variabilitou zpestřuje estetický vzhled prostor tříd. Dbáme zejména na správnou velikost židliček a stolků pro jednotlivé věkové skupiny dětí. Prostorové uspořádání heren umožňuje dětem individuální i skupinové činnosti. MŠ nemá stavebně oddělenou tělocvičnu.

Vybavení hračkami, pomůckami a materiály pro výtvarné činnosti je dostačující a je průběžně doplňováno. S novými hračkami jsou děti seznamovány a vedeny k jejich ukládání na určené místo. Ve všech třídách mají děti volný přístup ke knihám.

K budově MŠ patří i velká členitá rozlehlá **zahrada plná objevů**, která je vybavena dřevěným zahradním zastřešeným altánem se zabudovaným velkým stolem a lavicemi pro možnost provádění různých činností s dětmi venku. Venkovní tabule u altánu skýtá prostor pro volné kreslení dětí a grafomotorická cvičení. Chodníky jsou opatřeny zámkovou dlažbou s vyznačením světových stran. Nerovný terén školní zahrady skýtá v zimním období možnost klouzání a bobování. Při nepříznivém počasí lze využít venkovní terasy, která je podél celé budovy MŠ. Veškeré vysázené rostlinstvo je prokazatelně nejedovaté. Různorodost osázení nám umožňuje s dětmi celoroční pozorování listnatých i jehličnatých stromů.

Díky projektu Zahrada plná objevů k pohybovému vyžití slouží dětem dřevěná pyramida a pozorovatelná, terénní skluzavka a houpačka. Zahrada je vybavena pískovištěm chráněným plachtou a dřevěnou kuchyňkou. Zahradní hračky jsou ukládány do snadno přístupného skladu. Pro pěstitelské činnosti dětí máme dva vyvýšené záhonky, bylinkový a „jedlý“ záhon podél terasy a dvoukomorový kompost. V letním období vyhrazenou část nesekáme na anglický trávník, ale necháváme vyrůst traviny a luční květiny k pozorování rostlin a hmyzu. Na zahradě máme také pódium a ohniště s lavičkami na každoroční slavnostní táborák s rodiči. K pozorování ptactva jsme v areálu umístili na stromy ptačí budky a v zimě přikrmujeme do krmítek za okny tříd.

Vyhlášce č. 410/2005 Sb. odpovídá uspořádání a vybavení **školní kuchyně**, která se nachází v suterénu. Připravené jídlo se přemísťuje potravinovým výtahem přímo do jednotlivých výdejen jídla u každé třídy.

Záměry:

- Velký zahradní altán doplnit o účelnou podlahu a zadní stěnu – venkovní učebna
- Celková renovace opěrné zdi v areálu – estetické a i efektivní využití pro hry
- Výměna boxů na textilní ručníky pro děti v umývárkách
- Efektivně využívat prostor a pomůcek centra Lesánek

3.2 Životospráva

Zdravou výživou zajišťujeme růst a vývoj svěřených dětí, jejich psychickou a fyzickou výkonnost. **Jídelníček** sestavujeme podle pokynů OHS a s přihlédnutím k racionální výživě. Skladbu jídla vybíráme podle zásad zdravé výživy s přihlédnutím k výživové pyramidě. Měsíčně kontrolujeme naplněnost jednotlivých komodit PC programem tzv. **spotřebním košem**. Na případné odchylky se zaměřujeme následný měsíc.

V předškolním věku zakládáme vhodné stravovací návyky na celý život, přičemž styl výživy zakládá hlavně rodina. Snažíme se děti **motivovat k novým zdravým potravinám**, jdeme dětem osobním příkladem při společném stravování. Nabízíme a ovlivňujeme děti, aby ochutnaly jídlo, které sice nemají úplně v oblibě, ale je pro ně zdravé. Každý den máme na jídelníčku **ovoce a zeleninu**. Dětem předkládáme zeleninové saláty i tepelně zpracovanou zeleninu. Snažíme se podávat dětem stravu esteticky upravenou, aby byla pro dětského strávníka co nejvíce lákavá.

Děti stolují v **klidné pohodové atmosféře**, vedeme je, aby při jídle spolu mluvily tiše. Děti mají na stolování dost času, pomalejší děti mohou jíst déle. Poskytujeme dítěti významnou část denního příjmu potravy, proto se snažíme pomoci dětem vytvořit rozumné stravovací návyky, které je budou nadále provázet. Děti mají možnost **ovlivňovat velikost své porce**. S týdenním jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na nástěnce v šatně nebo webu školy. Dodržujeme časový odstup mezi jídly, který nepřesahuje tři hodiny. Zásady zdravé výživy se snažíme převádět i do společných **narozeninových oslav** a příležitostného mlsání. Někdy si s dětmi po obědě dáme sladkou tečku.

Spolu s dětmi vytváříme **pravidla týkající se jídla**. Jídlo nemusím dojíst, ale nesmím o něm ošklivě mluvit, neboť to ostatním bere chuť k jídlu. Co si „dám“ na talíř, to se snažím sníst, takže si

dáváme raději méně, a pak si přidáme, abychom potraviny zbytečně nevyhazovali. Dítě nekrmíme, pokud nás o to nepožádá nebo neprojeví s tím souhlas.

Pro vytváření a upevňování zdravých stravovacích návyků dětí je nezbytná vzájemná **informovanost** mezi pedagogy a rodiči. Snažíme se znát stravovací návyky v rodině, zdravotní stav a individuální specifické potřeby jednotlivých dětí.

Je samozřejmostí, že děti vedeme v průběhu dne k tomu, aby dostatečně pily. **Nápoj mají k dispozici po celý den.** Při svačině mají děti na výběr mléčný nápoj nebo čaj. V letních měsících příjem tekutin zvyšujeme. Snažíme se, abychom nápoje co nejvíce obměňovali a tím děti motivovaly a vzbuzovaly jejich chuť k pití. Pitný režim zajišťujeme i při pobytu na školní zahradě. Všem dětem **připomínáme důležitost pití**, zvláštní pozornost věnujeme dětem se zjištěným zdravotním problémem.

Během dne dodržujeme určitou **strukturu činností** a tím dětem umožňujeme vytvářet si důvěru v okolní svět. Děti tak získávají jistotu, a tím budujeme jejich sebedůvěru. Při denním programu také počítáme s vývojovými faktory předškolních dětí, s jejich schopností učení se, schopností udržet potřebnou koncentraci pozornosti na úkol...

Snažíme se o to, aby náš **program byl uvolněný**, dbáme na co nejpřirozenější střídání spontánních a řízených činností, na pravidelnou dobu jídla a dostatečné množství pohybových aktivit. Pohybově pasivní děti se snažíme k pohybu více motivovat. Děti zbytečně nestresujeme a nepřetěžujeme. Řád naší mateřské školy rámcujeme pravidly ve formě vzájemných dohod. **Časovou organizaci** dne máme pouze jako orientační s ohledem na dobu pobytu venku a tříhodinový interval mezi jídly. Pravidelně střídáme základní denní aktivity: hru, činnosti, jídlo, odpočinek... Případnou změnu programu s dětmi probereme a vysvětlíme jim důvody změny. Rodiče mohou děti přivádět do MŠ po domluvě podle potřeby rodiny.

Záměrně podporujeme zdravý životní styl v oblasti **výživy, pohybu a vnitřní pohody**. Vedeme děti k tomu, aby vlastním prožitkem poznávaly samy sebe, své potřeby, co je pro jejich tělo dobré a co ne. Děti postupně seznamujeme se zdravými stravovacími a pohybovými návyky a celkovým zdravým životním stylem. Naším cílem je podpořit **správné návyky** pro zdravý životní styl dětí. Učitelky svým chováním poskytují dětem správné vzorce k napodobování a motivují děti k péči o své zdraví, k pozitivnímu postoji k pohybovým aktivitám, ke zdravé stravě a vnitřní pohodě. Nenásilně tak přispívají k dlouhodobému záměru a to k osvojení si zdravých životních návyků, které je budou provázet po celý život.

Záměry:

- Celoročně podporovat pohybové a sportovní aktivity (např. v projektu se Sokolem)
- Nabízet vhodný doplňkový program pro děti s menší potřebou spánku
- Vyhledávat chutné recepty z oblasti zdravého stravování

3.3 Psychosociální podmínky

Usilujeme o bezpečné **sociální klima** na základě vzájemné důvěry, úcty, empatie, solidarity a spolupráce mezi všemi v MŠ. Naší společnou snahou je vytváření klidné a příznivé atmosféry v celé mateřské škole. Snažíme se kolem sebe šířit atmosféru pohody a dobré **pozitivní nálady**. Děti u nás vidí **vzájemné zdvořilé chování** a vzájemnou pomoc mezi všemi zaměstnanci.

Ve třídách se snažíme o **přátelskou pohodovou atmosféru**, děti jsou pro nás partnery stejně tak jako jejich rodiče. Vytváříme pro děti prostředí bezpečné, ve kterém se cítí akceptovány, přijímány se svými nápady, projevy i zvláštnostmi. Snažíme se poskytovat dětem takové podmínky, aby byly v pohodě a zažívaly pocity **sounáležitosti, úspěchu a uznání**.

Při nástupu do MŠ zjišťujeme individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Podle jejich charakteru je buď respektujeme, nebo ve spolupráci s rodiči pozitivně ovlivňujeme. Nově přichozím dětem dáváme možnost **postupně se adaptovat** na nové prostředí i situace. V případě zájmu umožňujeme adaptaci dětem i před vlastním nástupem do MŠ při pobytu venku. Dobu adaptace volíme individuálně, vždy po vzájemné domluvě s rodiči tak, abychom pomocí postupného odloučení docílili samostatného pobytu dítěte.

Naším cílem, aby rodina úzce spolupracovala s učitelkou, a navázala vztah založený na vzájemné důvěře a podpoře. Koncem školního roku organizujeme třídní schůzku pro nové děti, kde se touto problematikou společně zabýváme v dostatečném předstihu.

Uspokojování **potřeb dětí** má pro nás důležitý význam. K tomu, abychom mohli naplňovat potřeby dětí, je potřebujeme dobře poznat. Respektujeme a přijímáme dítě předškolního věku jako rovnocenného partnera, snažíme se stát jeho kamarádem a průvodcem.

Respektujeme **osobní psychomotorické tempo** dětí a podřizujeme mu organizaci činností. Víme, že souvisí s jeho vrozenými vlastnostmi, a že lze ovlivnit a měnit jen velmi málo. Včas děti upozorňujeme, že jejich činnost bude třeba ukončit. V rámci možností mají tedy čas vše v klidu dokončit, nebo si dohrát hru.

Vůči dětem uplatňujeme požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené. Abychom umožnili dítěti seberealizovat se, je nutné je dobře poznat. Zkoušíme odhalit v čem je dobré, co ho zajímá. Následně se pak snažíme připravit natolik podnětné prostředí, aby si každé dítě našlo hračku, hru či herní kout, které uspokojí právě jeho potřebu seberealizace.

Pravidla jsou pro nás **společnou úmluvou směřující k ochraně dětí i dospělých**. Pomocí pravidel učíme děti respektovat druhé, chovat se zodpovědně k sobě i světu kolem sebe.

Základní omezení se týkají toho, že dítě nesmí ublížit sobě, ani jinému (dítěti či dospělému), nesmí ničit věci a samozřejmě všichni se pohybujeme v určitém časovém rámci.

Dodržování pravidel nám usnadňuje soužití v mateřské škole a pomáhá nám zajistit klidné, bezpečné a psychicky vyvážené prostředí. **Pravidla se týkají všech zúčastněných**, nejen dětí, ale i dospělých. Pravidla jsou pro nás jedním ze základních mechanismů, které učí děti **prosociálnímu chování** vůči ostatním. **Pravidla zahrnují tyto oblasti**: bezpečí dítěte, druhých dětí a dospělých, bezpečí živé a neživé přírody, bezpečí věcí a nutná organizace v čase.

Všechny děti zapojujeme do her a činností vhodnou a nenásilnou motivací, posilujeme jejich sebevědomí, odvahy, experimentování a schopnost umět vyjádřit svůj názor. Vítáme jejich návrhy na aktivity. Naše **nároky** směrem k dětem **diferencujeme** podle jejich schopností a ne podle jejich kalendářního věku.

Používáme prostředky **pozitivní motivace** a poskytujeme dětem **věcnou zpětnou vazbu** o jejich chování a činnostech. **Oceňujeme pokroky** dítěte vzhledem k jeho schopnostem a možnostem.

Veškeré **pozitivní vztahy** pomáhají dětem se ubezpečit, že svět (školka) je příjemné místo, ve kterém jsou potřebnými a očekávanými, kde se učí rozvíjet úctu k osobním hodnotám ostatních – úctu k pravdomluvnosti, poctivosti, čestnosti, solidaritě, ohleduplnosti.

Již od samého začátku začínáme s **prevencí negativních jevů** ve vztazích v kolektivu vrstevníků. Vedeme děti k tomu, aby hledaly vzájemnou dohodu, kompromis a aby veškeré kontakty s ostatními dětmi měly spolupracující charakter. Důvěru vytváříme pomocí **vzájemného poznávání**. Pečlivě sledujeme případnou agresi nebo ponižování.

Dále se zaměříme na **vytváření pocitu pospolitosti a soudržnosti**. Hledáme, co je nám všem společné podporujeme společné zážitky. Upřednostňujeme kooperaci, která využívá aktivitu dětí. Je v našem zájmu, aby nikdo z dětí nezažíval pocit selhávání. Vytváříme prostředí nesoutěživé, neboť zisk jednoho je jistě spojen se ztrátou druhého. Cesta k překonávání překážek v životě nevede přes výhry a prohry v soutěžích, ale přes **budování sebeúcty**.

Pro správný rozvoj dětské osobnosti má velký význam **sebehodnocení**, ptáme se nejdříve dítěte, co si o daném výsledku myslí, zda je s ním spokojeno, zda si myslí, že si vedlo dobře a snažilo se, jak nejvíce mohlo. Teprve potom sdělujeme svůj pohled, používáme **hodnocení**, kterým popisujeme dítěti, co zvládlo, co umí spolehlivě, co s dopomocí a na čem je třeba ještě pokračovat. Chyby chápeme jako důležitou součást učení. Vedeme děti, aby uměly samy rozpoznat nesprávnost nějakého postupu a vyvodily z toho závěry. Vysvětlujeme dětem, že každý z nás, je jedinečný, a je třeba tolerovat originalitu druhých.

Vytvářením optimálního emočního klimatu rozvíjíme a posilujeme to pozitivní v přirozených vztazích, což je naší nejlepší **prevencí sociálně patologických jevů**. Při škádlení pozorujeme vzájemnou legraci, radost a dobrou náladu. Učíme děti správně rozlišovat dobro a zlo.

Záměry:

- Zdárně začleňovat děti se specifickými vzdělávacími potřebami či děti sociálně znevýhodněné.
- Při zpracování určitého tématu poskytovat dětem možnost využít různé materiály, techniky atp. – a tím jim dávat prostor, aby vyjádřily svoji individualitu
- Podněcovat děti ke zkoumání a experimentování, podporovat badatelské činnosti

3.4 Organizace chodu

Jsme MŠ s celodenním provozem od 6,00 do 16,30 hodin. Provoz MŠ je jen částečně omezen pouze v letních prázdninových měsících. Rodiče jsou dva měsíce předem informováni o možnosti náhradního umístění v odloučeném pracovišti MŠ Soukenická nebo v MŠ Čapkova.

Organizace chodu MŠ je vymezena základními dokumenty školy: **Organizačním řádem**, který upravuje vnitřní organizaci školy a její chod a **Školním řádem**, který obsahuje provozní a vnitřní režim školy.

Stanovujeme si a dodržujeme pouze taková rámcová pravidla uspořádání života a dne v mateřské škole, která nám zabezpečují rytmický řád a umožňují nám učitelkám uspokojovat individuální potřeby předškolních dětí pomocí pružného rozhodování. Program dne máme pouze orientační s ohledem na dobu pobytu venku a tříhodinový interval mezi jídly. (viz strava dětí, pobyt venku a denní program)

V průběhu dne realizujeme spontánní a řízené činnosti. **Řízené činnosti** organizujeme pro různě velké skupiny. Vytváříme prostor pro setkávání všech dětí (např. v komunitním kruhu). V řízených činnostech využíváme a zohledňujeme zájmy jednotlivců i skupin dětí. Ve třídách máme vytvořeny herní kouty, které umožňují dětem hry ve skupinách. Děti při **spontánních činnostech** pozorujeme a zjištěné poznatky využíváme pro další plánování. Snažíme se být zkušenými pozorovateli, kteří z her dětí, z jejich komunikace a chování umí odečíst potřebné, a na základě zjištěného připravovat navazující činnosti. Plánujeme **pohybové činnosti**, které procvičují správné držení těla, či rozvoj motorických dovedností.

Do mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti smyslově, tělesně a duševně zdravé, nejčastěji od věku 3 let a to převážně od začátku školního roku. Děti jsou přijímány formou zápisu, který bývá v první polovině měsíce května. Pokud je v MŠ volné místo, mohou být děti přijímány i během školního roku. Nepovinná docházka dítěte může být ukončena, pokud dítě bez omluvy nejméně dva týdny do MŠ nedochází, nebo pokud zákonný zástupce opakovaně narušuje provoz MŠ a jednání k nápravě byla neúspěšná.

Při předávání a vyzvedávání dětí je povinností rodičů doprovodit dítě do MŠ a předat ho osobně učitelce, a zároveň informovat pedagogické pracovníky o aktuálním zdravotním stavu dítěte a délce pobytu v MŠ, pomocí poznávacích značek dětí. Od doby předání dítěte až do jeho vyzvednutí rodiči zodpovídají za bezpečnost dětí pedagogické pracovníce. Není přípustné, aby dítě do MŠ docházelo samo nebo nemocné. Zákonní zástupci mohou k těmto úkonům pověřit jinou osobu, kterou uvedou v evidenčním listě.

Podrobnější informace poskytují učitelky až po skončení přímé práce s dětmi. Společné akce s rodiči jsou také vhodnou možností vzájemných pohovorů o dětech. Jednání s vedením školy je možné kdykoli po předchozí dohodě. Příchod i odchod dětí je umožněn i individuálně dle potřeb dětí a rodiny.

Orientační rozvržení činností:

6,00 – 11,30	střídáme spontánní a řízené vzdělávací aktivity (hravé, pohybové, poznávací, specifické...), které kolem 9 hod, podle zrovna probíhajícího dopoledního programu doplní svačina a pobyt venku (podle počasí přenášíme činnosti i ven, za nepříznivých podmínek dětem nabízíme náhradní činnosti)
11,30 – 12,30	hygiena, stolování , odchody dětí po obědě, ukládáme se k odpočinku

12,30 – 16,30 pohádka, **odpočinek**, spánek nebo odpolední **klidová činnost**, dětem s menší potřebou spánku či po probuzení nabízíme činnosti dle zájmu a věku, kolem půl třetí podáváme **svačinu**, nabízíme různé **činnosti**, podle podmínek také pobyt venku

Záměry:

- Jako součást vzdělávacích činností využívat jejich společné reflexe – např. „hodnotící kruh“ a tím více podporovat sebehodnocení dětí.
- Dětem poskytovat formativní zpětnou vazbu k jejich činnostem a k jejich výsledkům vzdělávání.
- Odpovídající zabezpečení budovy a areálu MŠ (čipy pro rodiče).

3.5 Řízení mateřské školy

V čele ZŠ a MŠ stojí **ředitelka**, která řídí všechny ostatní zaměstnance školy a koordinuje jejich práci, koordinace se uskutečňuje zejména prostřednictvím zástupkyně pro předškolní vzdělávání. V měsíčním intervalu uskutečňujeme společné schůzky, kde ředitelka podává aktuální informace, a máme prostor pro vzájemnou diskusi. Tímto způsobem předává a poskytuje informace zástupkyni o veškerých záležitostech, dále aktuálně využíváme emailovou poštu. Zástupkyně pro předškolní vzdělávání následně zajistí přenos informací směrem k ostatním zaměstnancům. Je-li třeba, každý zaměstnanec si samozřejmě může domluvit i osobní jednání.

Ve škole je zaveden funkční informační systém	
Vnitřní - pro zaměstnance:	Vnější - pro rodiče a veřejnost:
Průběžné aktuální organizační ústní informace před začátkem ranní směny	Informace při zápisu a před nástupem do MŠ, prohlídka školy
Výjimečné předání důležité aktuální informace pomocí vnitřního telefonu	Ústní informace v denním kontaktu při předávání a vyzvedávání dětí
Informace na nástěnce u telefonu - plánovací kalendář kulturních představení	Informační vývěsky na plotu, nástěnky ve vstupních halách a šatnách jednotlivých tříd
Pravidelné pedagogické rady s předáváním důležitých informací	Informace na třídních schůzkách (začátkem a koncem školního roku, před zápisem do ZŠ, ...)
Provozní porady – úsek školní kuchyně a úklidu dle aktuální potřeby	Individuální poradenství a konzultace (školní zralost, IVP apod.)
Posílání informací emailem	Email a webové stránky školy

Praktikujeme a rozvíjíme styl řízení, který je založen na **participaci a kooperaci** všech zúčastněných, známe své osobní kompetence a odpovědnosti. Zástupkyně dává všem zaměstnancům prostor k spolurozhodování a podporuje realizaci jejich vlastních nápadů. Zaměstnanci jsou zvyklí na delegování úkolů. Všichni se vzájemně tolerujeme, zásadní problémy řešíme společně, případné konflikty řešíme bezodkladně, věcně, kultivovaně a efektivním

způsobem. Jako vedoucí pracovník se snažím poznat **motivaci** jednotlivých zaměstnanců, zajistit potřebu uznání a seberealizace. Zaměřuji se hlavně na poznávání, v čem jednotlivci vynikají, jaké jsou jejich **silné stránky**. Předáváním kompetencí v oblasti, ve které je jedinec šikovný, poskytují prostor pro seberealizaci a samostatné rozhodování se současným zvýšením jejich efektivity práce. Uspokojováním nejvyšších lidských potřeb nás vede ke spokojenosti a tím k zvýšení pracovního výkonu. Zvýšením výkonu každého zaměstnance můžeme zvýšit efektivitu práce MŠ.

Kooperaci v týmu podporujeme vzájemnou důvěrou a upřímností. Využíváme veškeré podněty a nápady k rozvíjení programu školy. Společně vybíráme, rozhodujeme, ovlivňujeme a tím všichni přebíráme **zodpovědnost** za naplňování programu školy. Vzájemně se informujeme a domlouváme na požadavcích a postupech při výchově a vzdělávání dětí. Snažíme se budovat **efektivní tým**, staráme se o společné plnění cílů a úkolů, o uspokojování potřeb jednotlivých členů týmu a o dobré fungování celé skupiny.

V průběhu školního roku se pravidelně setkáváme na pedagogických radách, kde společně vyhodnocujeme a inovujeme naši práci. Snažíme se o popis skutečného stavu života MŠ. Vycházíme z analýz, evaluace pedagogické práce, provádíme sebehodnocení školy - cíle, průběh, výsledky (jakých kompetencí děti dosahují), podmínky vzdělávání. Vše vzájemně konzultujeme, vyhodnocujeme a vyvozujeme **směr naší cesty** nebo opatření. Při plánování si uvědomuje současný stav (**naš start**) a domlouváme se, kam chceme dojít (**naš cíl**). Vymýšlíme, jak se k cíli dopracujeme, co proto všechno musíme udělat. Plány máme dlouhodobé, v podobě koncepce a vize, střednědobé v podobě ŠVP PV a krátkodobé plány ve třídách - TVP PV. Výslednými zjištěními evaluačního procesu přispíváme k zefektivnění celého procesu plánování a realizace ŠVP PV.

Cílem naší **spolupráce s jinými organizacemi** je propojení a plynulá návaznost předškolního a základního vzdělávání, prevence proti šikaně, upevňování mezilidských vztahů (i vzájemných vztahů rodiny a školy) a snaha usnadnit dětem jejich další životní i vzdělávací cestu. Samozřejmostí je celoroční spolupráce se základní školou. Vztah ke škole si dítě získává ještě dřív, než usedne do lavice v první třídě, proto usilujeme o součinnost se základní školou. Cílem naší spolupráce je **přípravit budoucí prvňáčky** na vstup do ZŠ a usnadnit jim adaptaci, nestresující a plynulý přechod z MŠ do prvního ročníku školy základní. V období zápisu společně informujeme rodičovskou veřejnost, s dětmi a rodiči navštěvujeme první třídy a školní družinu. Do našich předškolních tříd zveme na návštěvu učitelky se svými žáky.

Záměry:

- systematicky sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky jednotlivých **dětí**, důsledně zohledňovat individuální potřeby a odlišnosti jednotlivých dětí v průběhu vzdělávání
- další vzdělávání **pedagogů** zaměřit zejména na pedagogickou diagnostiku i její další využívání, věnovat pozornost rozvoji komunikačních dovedností pedagogů
- využívat účinné mechanismy pro jednání se **zákonými zástupci** dětí, získat je k efektivnímu zapojení do realizace individualizovaného vzdělávání, vést s nimi průběžný dialog o prospívání dítěte, jeho rozvoji a učení

3.6 Personální a pedagogické zajištění

O děti v MŠ se stará 8 pedagogů a 6 provozních pracovních. Předškolní vzdělávání zajišťujeme v počtu 8 učitelek, splňujících podmínky odborné kvalifikace odpovídající zákonu 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících. Část učitelek je také logopedickým asistentem. Dle podpůrných opatření v některých třídách pracuje asistent pedagoga většinou na zkrácený úvazek dle odborného doporučení.

Služby učitelek jsou organizovány tak, aby se co nejvíce překrývaly v době, kdy je v MŠ nejvíce dětí a byla tak zajištěna optimální pedagogická péče. Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovních je řešen rovnoměrným rozvržením ve dvou týdnech stále se opakujících. Jeho nastavení je uzpůsobeno tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi a podle možností a podmínek školy bylo zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů zpravidla v rozsahu dvou a půl hodin. V čase souběžného působení dvou pedagogů na třídě je možnost využívat prostor **Centra Lesánek**, učebny přírodních věd, polytechniky a interaktivní tabuli.

Učitelky mají při plném úvazku 31 hodin přímé práce s dětmi, v době související práce připravují vzdělávací nabídku, pomůcky, doplňují dokumentaci, konzultují s rodiči, účastní se akcí školy atd. Všichni pracujeme v souladu s RVP PV (ŠVP PV) a naši práci vyhodnocujeme. Snažíme se o kvalitní management třídy a propojení vzdělávání v rodině a mateřské škole. O čistotu prostředí pečují dvě a půl uklízečky, které úzce spolupracují se všemi učitelkami. Stravování dětí zajišťují dvě a půl kuchařky, které mají veškeré předpoklady k zajištění kvalitního stravování.

Jsme si vědomi, že velmi záleží na našich **profesních a osobních kvalitách**, děti nás v mnohém napodobují a tím se také učí. Proto se všichni se snažíme chovat na dobré profesionální úrovni a uctíváme veškerá **společenská pravidla**. Jednáme v souladu se zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Naše úspěšnost je bezpochyby propojena s dovedností jednat s rodiči. Přímo působíme na děti, současně je však ovlivňujeme i prostřednictvím rodičů a sociálního prostředí.

Celoživotní vzdělávání je samozřejmou součástí učitelské profese k získávání nových poznatků a praktických dovedností. Průběžně se zdokonalujeme a vzděláváme. Účastníme se různých odborných seminářů k zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu. O získaných poznacích, zkušenostech a nových metodách vzájemně diskutujeme, předáváme si získané materiály a poznatky, které se snažíme převádět do naší praxe. Zástupkyně se snaží jít ve vzdělávání ostatním pedagogům příkladem a další vzdělávání umožňuje všem. Nově nastupující učitelky s minimální praxí pracují na třídě s učitelkou více zkušenou.

DVPP realizujeme dle nabídky Pedagogického centra. K samostudiu využíváme **odbornou literaturu**, časopisy, internet atd. Pravidelným zdrojem informací je časopis Informatorium. Dále sledujeme aktuální nabídku knižních nakladatelství např. Portál a Grada a doplňujeme naši učitelskou knihovnu.

Logopedické asistentky pracují s dětmi **ve spolupráci s rodinou a odborníkem**. Začátkem každého školního roku provádí orientační depistáž a následně po dohodě s rodiči a návštěvě odborníka procvičují aktuální problém vhodnou metodou, dle doporučení klinického logopeda. Rodiče nám nosí podklady od logopeda, abychom přesně věděli, na co se zaměřit. Ve spolupráci

s logopedickou poradnou pokračujeme podle pokynů v procvičování gymnastiky mluvidel a vyvozených hlásek. **Cílem** naší logopedické péče je **celkový rozvoj řeči a správná výslovnost**. Věnujeme se dětem s opožděným vývojem řeči a podporujeme její rozvoj, některé úkoly také v případě zájmu poskytujeme rodičům k domácímu cvičení. Při prevenci řeči s dětmi **směřujeme ke kompetencím** zvládat řečové dovednosti odpovídající věku, vnímat všemi smysly, ovládat dech a motoriku mluvidel, rozvíjet fonemický sluch, rozvíjet vyjadřování, rozvíjet slovní zásobu, komunikovat bez zábran, spolupracovat a respektovat... Rodičům dětí ze speciální třídy nabízíme potřebnou ukázkou logopedické instruktáže pro práci s dítětem doma, individuálně s rodiči řešíme způsob práce s dítětem dle jeho potřeb.

Se staršími dětmi průběžně provádíme různá tematická grafomotorická cvičení, s cílem **přípravit a uvolnit dětskou ruku pro budoucí psaní**. U dětí fixujeme správný úchop a správný sklon psacího náčiní podpořený správným sezením při těchto činnostech. Podstatou všech cvičení je uvolnění **dominantní paže**, ramenního kloubu, zápěstí a prstů, jejich koordinace a souhra se zrakem. Procvičujeme správně vyvozenou dovednost držení psacího náčiní a uvolněnost ruky. K tomu využíváme osvědčené **grafomotorické listy**, děti je mají k dispozici kdykoliv, některé z nich také dáváme dětem a rodičům ke společnému domácímu procvičování. Naše prevence grafomotorických obtíží spočívá v tom, že u dětí **směřujeme k těmto kompetencím** - rozvíjet jemnou i hrubou motoriku, soustředit se na určitou činnost a udržet pozornost, umět napodobit pohyb podle vzoru, zvládnutí koordinace pohybu, zvládnutí orientace na ploše, snahu a umění spolupracovat, respektování rozdílných schopností a osvojení si elementárních poznatků o sobě.

Záměry:

- Používat výchovně-vzdělávací strategie podporující **individualizaci vzdělávání**, podporovat děti, aby očekávaných výstupů dosahovaly v co nejvyšší možné kvalitě, na hranici svého osobního maxima. Podpořit získávání osobní samostatnosti dětí, aby zvládaly, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením nároky, které jsou a budou na ně běžně kladeny
- nepřímou pedagogickou činnost efektivně využívat pro kvalitní přípravu na vzdělávání, vedení funkční pedagogické diagnostiky, systematické plánování individualizace vzdělávání a přípravu didaktických pomůcek, které zohledňují individuální potřeby dětí.

3.7 Spoluúčast rodičů

Důležitou podmínkou kvalitního předškolního vzdělávání je spoluúčast rodičů. Naše mateřská škola je **otevřená rodičům**, kterým dáváme najevo, že jsou u nás vítáni. Postupně se snažíme o prolínání vlivů z rodiny do MŠ a opačně na základě vzájemné tolerance, partnerství a otevřenosti. Usilujeme o vzájemné porozumění, určitou míru včítění a přizpůsobení.

Od počátku se snažíme navázat úzkou spoluprací s rodiči. Jedním ze základních práv je účast rodiče na různých činnostech MŠ. Rodiče mají právo seznámit se všemi základními školními dokumenty a poskytujeme jim prostor podílet se na jejich spoluvytváření.

Partnerskou spoluprací s rodiči se snažíme naplňovat **vzájemnou důvěrou a respektem**. Jsme s nimi v denním kontaktu při předávání dětí. Tyto chvíle často využíváme k vzájemné výměně důležitých aktuálních informací. Oceňujeme otevřené jednání, bereme v úvahu veškeré připomínky ke vzdělávání a chodu mateřské školy. Oprávněné požadavky akceptujeme, jsou-li ve prospěch dětí a vítáme každou pomoc při řešení vzniklých problémů.

Motivujeme rodiče ke spoluúčasti na dění v MŠ a nabízíme jim možnost spolupráce při výchově a vzdělávání. Vytváříme tak prostor pro aktivnější podporu rozvoje jejich dítěte. Jejich spoluúčast je zásadně dobrovolná a odvíjí se od zájmu a možností jednotlivých rodin.

Velmi cenná je pro nás spoluúčast rodičů **dětí se specifickými potřebami**. Snažíme se předávat naši praktickou zkušenost jak nejlépe dítěti pomoci. Průběžně informujeme o prospívání a pokrocích v rozvoji dítěte a jeho učení. Vždy si vážíme trvalého vztahu a spolupráce po celou dobu docházky do MŠ.

Všem rodičům doporučujeme, aby si pro své dítě našli **pravidelně čas**, kdy budou spolu hovořit, číst, zpívat, kreslit, stavět, modelovat, sportovat, hrát si... Jednoduše byli spolu, poskytlí dětem čas a prostor pro **společné činnosti**, procházky...

Abychom mohli odvádět co nejlepší práci při výchově a vzdělávání dětí, je zapotřebí mít co nejkomplexnější informace o dítěti a jeho rodině. Zjišťujeme, jaké mají rodiče **představy o vzdělávacích postupech** vhodných pro jejich dítě, a seznamujeme se, s jakými zkušenostmi a na jaké vývojové úrovni přichází dítě z rodiny do MŠ. **Vzájemným nasloucháním** vytváříme prostor pro sjednocení společných cílů i postupů.

Vždy vítáme zájem rodičů o vzdělávání jejich dítěte. Počítáme s úzkou spoluprací na rozvoji všech rozpoznaných vloh, možností a dovedností jejich dítěte. Rodiče mohou kdykoliv požádat o **konzultace v oblasti výchovy i vzdělávání** a domluvit se na společných postupech. Vstřícnou a otevřenou komunikací vytváříme prostředí, ve kterém jsou rodiče ochotni nás informovat o svém výchovném stylu a konzultovat své názory na výchovu dítěte. Naší zásadou v komunikaci s rodiči je **zachování respektu**. Snažíme se porozumět a vyhovět nárokům (potřebám) rodičů ve vztahu k mateřské škole a jsme jim pomocníkem a partnerem ve věcech výchovy a vzdělávání.

Akcemi školy pro **rodiče a děti** se snažíme připravovat podnětné prostředí pro vzájemné poznávání a hlubší oboustranné porozumění, které je v zájmu dítěte. Podle možností a přání nabízíme ukázky práce s dětmi, doporučíme vhodnou literaturu, pomůcky, hračky, či předáváme kontakty na odborníky. Naším cílem je vyvíjení společných aktivit a organizování činností ve prospěch dětí, k prohloubení vzájemného výchovného působení mateřské školy a rodiny.

Při plánování společných akcí vycházíme z přirozeného sledu ročních období a dětem blízkých tradic. Termín a program plánujeme dostatečně dopředu, aby měla většina rodičů čas se na ně dobře připravit. Připravujeme akce seznamovací s podzimním tematickým tvořením z přírodnin, Mikulášskou nadílku, adventní čekání s Vánočním těšením a zpíváním, masopustní nebo karnevalové veselí, jarní probouzení s Velikonočním hodováním, letní loučení s táborákem...

Velmi podrobné informace se snažíme rodičům předávat v období posuzování **školní zralosti (přípravenosti)**. Předáváme jim naše zjištění hlavně z oblasti fyzické a psychické zralosti dítěte, samozřejmě doplněné o jeho zralost sociální a emocionální, jejíž součástí je i pracovní zralost. Rodiče tak průběžně seznamujeme s aktuálním stavem rozvoje osobnosti dítěte ve všech jeho oblastech. Některým rodičům nabízíme odbornou literaturu, doporučujeme školní pomůcky pro děti levoruké. Vyrovnáváme případné sociokulturní nedostatky rodinného prostředí.

Rodiče informujeme prostřednictvím **třídních schůzek**. Seznamujeme je s dokumenty školy či třídy. Podrobnější informace o svém dítěti mohou získat rodiče na **individuální schůzce**, kterou si mohou domluvit. Další průběžné a aktuální informace získávají z nástěnek v šatně u každé třídy. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů je důležitým předpokladem pro dobrou vzájemnou komunikaci a spolupráci, kterou zakládáme na partnerském vztahu. Využíváme funkční **informační systém** i pomocí emailu.

Informace o dítěti ve výchovně vzdělávacím procesu chápeme jako důvěrné a poskytujeme je pouze zákonným zástupcům. V žádném případě dále neposkytujeme informace, které vypovídají o osobnosti a soukromí fyzické osoby jak dítěte, tak rodiče.

Záměry:

- Navázat kontakt s rodiči a získat je, aby s námi spoluvytvářeli prostředí pohody a kvalitní spolupráce. Rozvíjet společenství MŠ a rodiny jako nejsilnější záruku účinnosti vzdělávání a výchovy předškolních dětí.
- Nabízet rodinám škálu možností spolupráce a respektovat, že konkrétní způsob spolupráce si volí rodina sama. Individualizovaný přístup uplatňovat nejenom ve vztahu k dětem, ale také ve vztahu k jejich rodičům.
- Společně podporovat grafomotorické a komunikační dovednosti dětí.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

Pedagogicko-psychologická poradna

(zjišťování školní zralosti v MŠ, konzultace...)

Speciálně pedagogická centra

(doporučení, individuální vzdělávací plány, konzultace...)

Městská policie

(oblast prevence, ukázka techniky nebo výcviku služebních psů...)

Centrum ekologické výchovy VIANA, škola Humanitas

(vzdělávací programy pro děti, přírodní vědy...)

Fotbalová škola Litvínov

(turnaje mateřských škol)

Městská knihovna

(návštěvy dětského oddělení, účast na akcích pořádaných knihovnou)

Docela velké divadlo

(návštěva divadelních představení dle nabídky divadla)

Klub důchodců

(vystoupení dětí pro seniory)

Hasičský sbor

(exkurze dětí do hasičské zbrojnice a seznámení s technikou)

Základní umělecká škola

(představení oborů, výchovné koncerty...)

SOŠ Litvínov – Hamr

(exkurze do dílen studijních oborů - aranžér, čalouník, kadeřník, krejčí, truhlář ...)

Zřizovatel a další orgány státní správy a samosprávy

(odbor oprav, investic...)

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami potřebují výraznou podporu ve svém vývoji, přičemž takové podpory se jim může dostat v předškolním věku právě v podnětném prostředí MŠ. Jsme mateřskou školou **otevřenou a vstřícnou**, v níž se pedagogové snaží o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti **každého dítěte**, tedy i dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Poskytujeme příležitosti k setkávání všech dětí (dětí se svými individuálnostmi a odlišnostmi).

Zprostředkováním zkušeností s odlišností v dětech rozvíjíme **respekt k ostatním i k sobě samému**, schopnost **empatie, ohleduplnost a toleranci**. Nacvičujeme sociální dovednosti a morální chování, poskytujeme příležitosti pro sociální učení a umožňujeme přirozené soužití dětí s různými potřebami. Učíme děti, že **s jinakostí je třeba v životě počítat** a naučit se ji využívat ku prospěchu všech. Při vzdělávání těchto dětí vycházíme z respektování jejich individuálních potřeb a možností, přičemž se řídíme hlavními principy RVP PV. **Naším cílem je** co možná nejvíce samostatné a skutečně začleněné dítě.

Uvědomujeme si, že dítěti s PO poskytujeme přiblížení se normálnímu prostředí, čímž minimalizujeme **případné vyloučení**, nebo **izolaci** dítěte ze společnosti ostatních vrstevníků. Při začleňování těchto dětí bereme v úvahu, že některé podmínky vzdělávání **jsou odlišné** od podmínek, které jsou pro všechny děti společné. Tyto podmínky jsou dány charakterem a stupněm podpůrných opatření. Vycházíme z této struktury, nad kterou se postupně zamýšlíme: **příprava** podmínek v MŠ, **spolupráce** s poradenskými službami (SPC nebo PPP), vlastní realizace **podpůrných opatření**, řešení případných **úskalí**.

Přestože máme v našem týmu odborně vzdělaného pedagoga v oblasti speciální pedagogiky, využíváme úzké **spolupráce s různými odborníky** ze Speciálních pedagogických center.

Na základě jejich odborného doporučení a konzultací se zákonnými zástupci dítěte vyhodnotíme veškeré možnosti poskytnutí podpůrných opatření.

Záměry:

- Doplnění pomůcek vhodných pro vzdělávání dětí se SVP
- DVPP učitelů v tomto směru
- Průběžně zdokonalovat PLPP, IVP a využívat poznatky z praxe

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Utváříme takové podmínky pro vzdělávání, které vedou k co největšímu využití schopností a dovedností každého dítěte. Přistupujeme ke každému dítěti individuálně, všímáme si jeho osobního potenciálu. Vzdělávání těchto dětí přizpůsobujeme tak, aby se jejich nadání dále rozvíjela, zadáváme specifické úkoly dětem.

Poskytujeme podpůrná opatření pro podporu nadání podle individuálních potřeb dítěte. Spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Nadaným dětem nabízíme různé didaktické pomůcky, i z vybavení centra Lesánek pro jejich další rozvoj.

Záměry:

- DVPP v této oblasti
- efektivní využívání pomůcek

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti navštěvují třídu v přízemí, která je přizpůsobena vzdělávání těchto dětí, je vybavena vhodným nábytkem, bezpečnými a podnětnými hračkami a pomůckami, které jsou vhodné pro dvouleté děti. Těmto dětem je poskytnuta delší adaptační doba, umožňujeme dětem používání specifických pomůcek k tomu, aby se v MŠ cítily bezpečně a dobře. Prostředí třídy poskytuje přiměřený prostor pro volný pohyb a hru dětí, tak i pro odpočinek během celého dne. Třída je dostatečně vybavena zázemím pro zajištění hygieny. V šatně je i dostatek prostoru na ukládání náhradního oblečení. Režim dne je více přizpůsoben potřebám dětí. Dětem je poskytnut dostatečný čas na odpočinek, na činnosti, je upraven i čas výdeje stravování. Vzdělávací činnosti přizpůsobujeme potřebám a zájmu dítěte, pracujeme individuálně nebo v malých skupinkách. Učitelky uplatňují laskavý a vstřícný přístup, jsou důsledné, ve třídě jsou nastavena srozumitelná pravidla přiměřená věku dětí. Vzdělávání konzultujeme s rodiči, co nejvíce ho přizpůsobujeme individuálním potřebám každého dítěte.

Záměry:

- Nákup nových pomůcek vhodných pro vzdělávání dvouletých dětí
- DVPP učitelů v tomto směru

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Předškolního vzdělávání v mateřské škole se účastní celkem 85 dětí ve čtyřech třídách.

Charakteristika tříd:

Běžná třída Zajíčků, Žabiček a Veverek – třídní učitelky rozvíjejí svěřené děti po stránce fyzické, psychické i sociální. Přiměřeně rozvoji jednotlivých dětí zvyšují na ně kladené nároky a požadavky. Vedou každé dítě tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat běžné nároky života se zaměřením i na ty, které ho brzo čekají v souvislosti s nástupem do základní školy.

Při vzdělávání využíváme vhodného umístění MŠ u lesa. Navazujeme na osvědčené a přirozené využívání ročních období, jako nosných témat pro naplňování cílů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Všechny činnosti směřujeme ke vzbuzení zájmu dětí o učení, řešení problémů a komunikaci. Rozvíjíme vzájemné vztahy mezi dětmi, vedeme je k vytvoření svého názoru. Chceme učit děti, aby si uvědomovaly svá práva, ale i práva druhých, aby se naučily hájit a respektovat je.

Při práci s dětmi využíváme zejména prožitkového učení, na základě citového prožívání a osobních zkušenostech. K tomuto využíváme jak spontánních, tak i řízených činností, činností relaxačních a odpočinkových. S dětmi se zúčastňujeme různých vhodných doplňkových akcí: divadelních představení, návštěv Městské knihovny...

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti zpravidla rozdělujeme do jednotlivých tříd převážně podle věku.

Do 1. ročníku - třídy u Zajíčků zařazujeme zpravidla nejmladší děti ve věku od (2) 3 do 4 let.

Děti si postupně zvykají na odloučení od rodičů, poznávají nové prostředí, učitelky a kamarády. Od individuální hry se učí postupně zapojovat do her kolektivních. Zvládat prvky sebeobsluhy, hygienické návyky, samostatné, kulturní stolování a elementární základy bezpečnosti. Mimo jiné se učí orientaci v prostředí a dodržovat jednoduchá pravidla chování a společenské návyky.

Zaměřujeme se na celkový rozvoj pohybu a manipulace, zdokonalení hrubé i jemné motoriky. Podporujeme rozšiřování slovní zásoby a vylepšování řečového projevu. Nabízíme veškeré podněty ke smyslovému vnímání, tvořivosti a seznamování s barvami. Vedeme děti k přemýšlení, sebeovládání, přizpůsobivosti. Děti poznávají city a jejich projevy, zvládají zařazení do skupiny, komunikaci s dětmi a sdružování.

Do 2. ročníku, třídy Žabiček / Veverek zařazujeme převážně děti ve věku od 4 do 5 let.

Děti se učí novým prvkům vzájemného soužití a dodržování již stanovených pravidel chování. Zaměřujeme se na zpřesňování pohybové koordinace, vylepšení hrubé i jemné motoriky a upevnění si hygienických návyků. Rozvíjíme dětskou fantazii prostřednictvím volné hry a kresby. Vštěpujeme dětem zásady prosociální chování, učíme je soucítit a pomáhat kamarádovi, očekáváme jistou společenskost, respektování společenských pravidel i návyků a snadnější přizpůsobení ke změnám.

Vhodnou motivací posilujeme sebevědomí dětí, klademe důraz na celkový řečový projev dětí, na stavbu vět, úroveň verbální komunikace. Procvičujeme paměť a pozornost. Seznamujeme děti s elementárními matematickými pojmy a souvislostmi, podporujeme vyhledávání podstatných znaků předmětů a jevů, samostatné uvažování a využívání poznatků z dětství blízkého okolního světa.

Ve 3. ročníku, třídy Veverek / Žabiček jsou zařazeny děti zpravidla v povinném předškolním vzdělávání ve věku od 5 do 6 (7) let

Děti si stále prohlubují a zdokonalují získané poznatky a připravují se na vstup do základní školy. Rozvíjí si fyzickou i psychickou zdatnost, pokračují v zdokonalování hrubé i jemné motoriky, přesnější nápodobě pohybů, koordinaci ruky a oka, orientaci v tělním schématu. Učí se užívat smysly, rozvíjet veškeré komunikativní dovednosti, formální vyspělost a gramatickou správnost řeči. Postupně zlepšujeme jejich celkovou kvalitu slovního projevu a obohacení vzájemné komunikace.

Zaměříme se na získávání nových poznatků předcházející **čtení a psaní**, upevnění si sebevědomí, sebeovládání a soustředění. Preferujeme rozlišování obrazných znaků, symbolů a určování základních geometrických tvarů. Učíme se časoprostorové orientaci, základní matematické pojmy, číselné a **matematické představy**. Podporujeme vynalézavost, řešení problémů, úkolů a situací. Nabízíme aktivity pro sebeuplatnění, procvičujeme vyvinutí určitého volního úsilí pro dokončení započaté činnosti a postupování podle pokynů. Očekáváme spolupráci, družnost a sociální informovanost. Seznamujeme se s vlivem člověka na životní prostředí a jeho zdraví.

Logopedická třída Berušky je zřízena dle § 16, odstavce 9 školského zákona může mít nejméně 6 a nejvíce 14 dětí a je převážně určena pro děti s logopedickými a komunikačními problémy, se speciálními vzdělávacími potřebami a nabízí dítěti se speciální vzdělávací potřebou určité výhody. Zařazují se sem děti s narušenou komunikační schopností, u kterých je třeba zajistit intenzivnější a soustavnou logopedickou péči po delší období. Do této třídy jsou přednostně zařazovány děti předškolního věku, aby se odstranily či minimalizovaly logopedické vady před nástupem do 1. třídy ZŠ. Bývají sem zařazovány avšak i děti mladší, které mají vážnější komunikační obtíže. K zařazení dítěte je potřeba doporučení odborníka ze SPC, zařazovány jsou děti s diagnostikou vážné vady řeči, popřípadě i jiného znevýhodnění, které se k tomuto hlavnímu problému váže. Ve třídě je většinou heterogenního složení dětí a využíváno souběžné práce učitelek (popř. i asistenta pedagoga), což umožňuje individuální přístup ke každému dítěti. Nižší počet dětí vytváří klidnou a radostnou atmosféru, vhodné sociální klima, atmosféru bezpečí a důvěry, ve které

se snadněji upevňují kamarádské vztahy mezi dětmi a podporují přirozené schopnosti dětí učit se a poznávat svět kolem sebe.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V každé třídě je zajištěno souběžné působení dvou učitelů, které usnadňuje snadnější práci s menší skupinou dětí, pro tento čas lze snadno využít i tří učeben v prostorách centra Lesánek. Dále běžnou praxí je využívání dvou učitelů hlavně při pobytu venku, v době oběda, při návštěvách divadel, různých akcí pořádané školou nebo jiným subjektem.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Přijímání dětí do MŠ se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy, která stanovuje kritéria pro přijímání dětí vždy před zápisem dětí do MŠ. Zápis probíhá během měsíce května. Přijímány jsou děti od 2 do 6 let. V případě řádně doloženého rozhodnutí o odkladu školní docházky i starší děti. Blíže je upřesněno ve školním řádu MŠ.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno ředitelce mateřské školy.

Ředitelka mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Zákonný zástupce dítěte se seznámí se zněním ŠVP, s očekávanými výstupy v jednotlivých oblastech.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince (nebo jiný termín, který bude stanoven do 3 měsíců od zahájení individuálního vzdělávání). Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut. U ověřování budou přítomny 2 učitelky, dítě a zákonný zástupce. Učitelky mohou požadovat, aby při ověřování s nimi bylo dítě na určitou dobu samo.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Rychlé změny, k nimž dnes dochází, nám ukazují, nakolik je důležité rozvíjet a podněcovat v dětech **přání učit se** po celý život. Chceme u dětí budovat **základy postojů, znalostí a dovedností** životně důležitých pro člověka, který se bude vyrovnávat s nároky a problémy současnosti i budoucnosti. Snažíme se připravit děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy aktivně a efektivně učit, učení je bavilo.

Uznáváme, oceňujeme a podněcujeme vývoj těch charakteristických rysů osobnosti, které budou v měnící se době obzvláště potřebné, patří k nim **schopnosti** – přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnat, kriticky myslet a umět si vybírat, nést za svou volbu zodpovědnost, rozpoznávat problém a řešit je, být tvůrčí, mít představivost, sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství, zemi a prostředí, ve kterém žijí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším cílem je, aby děti pochopily smysluplnost a řád věcí a vnitřně přijaly normy a hodnoty, které se jim snažíme předávat. Chceme vychovat samostatné a dostatečně **sebevědomé děti**, kteří se dokážou zapojit do naší společnosti. Děti, které porozumí našemu světu a dokážou žít i spolupracovat s kamarády i dospělými.

- **Očekávané poznatky**

V procesu rozvoje dětské osobnosti je to uvědomění si svého vlastního já, uvědomit si své okolí, ve kterém žije. Získávat schopnosti a dovednosti usnadňující učení. Náš program motivuje dítě k aktivnímu poznání všeho nového, nepoznaného, rozvíjí schopnost přemýšlet a rozhodovat se. Zároveň mu pomáhá přizpůsobit se a reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi.

- **Získané hodnoty**

V rozsahu dětských možností poskytnout příležitost poznávat takové hodnoty jako je nedotknutelnost jeho práv, rovnost všech lidí, soucítění a solidarita. Uvědomění si velkého významu rodiny stejně jako nutnosti osvojení si základů hodnot pro ochranu života a životního prostředí.

- **Vytvořené postoje**

Získávat zkušenosti na základě vlastních pokusů a spolupráce s kolektivem, naučit se pochopit svoji jedinečnost a také možnost svobodně projevit a samostatně myslet a tvořit. Naučit se pochopit plnou zodpovědnost za své jednání i možnost svým jednáním ovlivnit životní situace.

5.3 Dlouhodobý plán školy

- Vytvářet každému dítěti rovné příležitosti ke vzdělávání
- Podpořit rozvoj osobnosti dítěte – jeho zdravý citový, rozumový a tělesný vývoj
- Poskytovat osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů
- Vytvářet základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání na základní škole
- Napomáhat vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dítěte a poskytovat speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami
- Podporovat individualizaci vzdělávání vyváženým rozvojem všech složek osobnosti dítěte, cílené podporování rozvoje potřebných schopností, vytváření potřebného základu u každého dítěte
- Připravit děti do života, efektivním vzděláváním přiblížit dětem spokojenou budoucnost
- Propojovat rodinnou a institucionální výchovu a vzdělávání tak, aby se děti optimálně rozvíjely v harmonickém prostředí MŠ a rodiny
- Rodinám s problémy poskytovat nutnou poradenskou službu a pomoc v mezích možností a kompetencí MŠ. Pomáhat rodičům zajistit kvalitní výchovu a vzdělávání jejich dětí.

5.4 Metody a formy vzdělávání

- vzdělávání se uskutečňuje po celý den při všech činnostech a situacích
- vzdělávání má převážně charakter hry a nabídky zajímavých činností pro děti
- specifická forma představuje didakticky zacílená činnost
- spontánní sociální učení založené na principu nápodoby
- využíváme metod prožitkového a kooperativního učení
- spolupráce s rodiči, spoluúčast na výchově a vzdělání
- poradenská pomoc rodinám, týmová spolupráce celé školy
- spolupráce s odbornými institucemi PPP, SPC, ZŠ, ...
- akce školy, které umožňují rozšíření poznatků a dovedností
- „sluníčková“ pravidla a přiměřený počet dětí ve třídách
- neustálé doplňování profesionální odbornosti pedagogů

5.5 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Těžiště práce s dětmi se SVP je v **rozvíjení v komplexním pojetí**, zaměřujeme se i na rozvoj slovní zásoby, chápání, vyjadřování, jazykového citu, všestranný rozvoj dítěte, včetně přípravy na školu. Cílem je zvládnout správnou výslovnost vzhledem k věku dítěte, tempo a intonaci řeči, umět vyjadřovat své myšlenky, vhodně formulovat věty, porozumět slyšenému, umět zachytit myšlenku příběhu, sledovat děj, vhodně formulovat otázky, sluchově rozlišovat začáteční a koncové hlásky a určovat počet slabik ve slovech, rozlišovat a znát některá písmena a číslice, mít rozvinutou aktivní i pasivní slovní zásobu. Pozornost věnujeme rozvoji mluvního a grafomotorického projevu, ale také upevňování znalostí ve všech oblastech didakticky cílených činností a rozvoji sebevědomí. Hlavním cílem je, aby děti odcházely do základní školy s dobrými vyjadřovacími schopnostmi a správnou výslovností.

S dětmi pracuje **speciální pedagog – školní logoped**, který pravidelně do MŠ dochází (věnuje se jednotlivým dětem zhruba v týdenním intervalu) a logopedický asistent - učitelka absolventka logopedického kurzu. Dětem je poskytována logopedická péče, její délka je upravována dle individuálních potřeb a možností dítěte (např. podle podpůrných opatření, podle věku dítěte, schopnosti soustředit se atd.).

Individuální péče vychází ze závěrů vyšetření speciálně pedagogického centra, výsledků psychologického vyšetření nebo dalších odborných pracovníků z rezortu zdravotnictví. Dále samozřejmě také ze Školního vzdělávacího programu, který je jakousi procházkou celým rokem, kde v jednotlivých ročních obdobích přijímáme stále nové informace důležité pro život. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro všechny děti společné, jen v některých případech je pouze přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhověly potřebám a možnostem dítěte se speciálně vzdělávací potřebou.

Děti získávají klíčové kompetence důležité pro úspěšný vstup do základní školy a života. Při vzdělávání využíváme metodické postupy, hry a činnosti, aby v co největší míře podporovaly a rozvíjely dílčí cíle z pěti vzdělávacích oblastí RVP PV a zároveň byly pro děti přitažlivé.

Zohledňujeme i názor zákonného zástupce dítěte. Konzultace s ním probíhají průběžně nebo v dohodnutou dobu, kdy mají rodiče možnost přímé spoluúčasti. Pro kvalitní spolupráci je zapotřebí zajistit snadné předávání informací mezi pedagogem a rodinou.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje MŠ a učitelé zpracovávají Plán pedagogické podpory (PLPP). Škola má vytvořen formulář PLPP, s kterým učitelé pracují a podle potřeby ho upravují. Obsahuje základní údaje o dítěti, charakteristiku obtíží, stanovení cílů PLPP, metody, pomůcky, organizaci při vzdělávání, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy a hodnocení. S PLPP seznámí rodiče, kteří svým podpisem stvrdí, že byli s plánem seznámeni. Učitelé PLPP

vyhodnocují za 3 měsíce a jestliže zjistí, že nastavená podpůrná opatření jsou nedostačující, doporučují učitelé rodičům vyšetření v poradenském zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně stanovuje Školské poradenské zařízení (PPP, SPC...) a na základě jeho doporučení může MŠ zpracovávat individuální vzdělávací plán.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

K dispozici je školní speciální pedagog, který konzultuje s MŠ případné problémy.

Zodpovědné osoby:

V mateřské škole je určen pedagog (zpravidla zástupkyně pro PV), který je zodpovědný za spolupráci se ŠPZ, předává PLPP poradenskému zařízení, komunikuje s ním a projednává zajištění podpůrných opatření v MŠ.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání těchto dětí je zaměřeno na rozvoj sebeobsluhy, citové samostatnosti, komunikativních dovedností, orientace v MŠ, soužití s ostatními dětmi. Těmto dětem je poskytnuta delší adaptační doba, umožňujeme dětem používání specifických pomůcek k tomu, aby se v MŠ cítily bezpečně a dobře. Děti navštěvují třídu, která je přizpůsobena vzdělávání těchto dětí, je vybavena vhodnými hračkami, pomůckami, nábytkem. Je zde kladen důraz na bezpečné ukládání hraček a pomůcek. Prostředí třídy poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, tak i pro odpočinek během celého dne. Třída je dostatečně vybavena zázemím pro zajištění hygieny. Režim dne je přizpůsoben potřebám dětí. Dětem je poskytnut dostatečný čas na odpočinek, na činnosti, je upraven i čas stravování. Vzdělávání konzultujeme s rodiči, co nejvíce ho přizpůsobujeme individuálním potřebám každého dítěte.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Principy

- princip spolupráce, kooperace dětí, orientace na vzájemnou pomoc
- princip bezpečí, jistoty a vstřícnosti, vytváření pozitivním a sociální, emocionální a pracovní atmosféry
- princip spojení teorie s praxí
- princip spojení školy se životem
- princip zpětné vazby
- princip úcty a respektu k dítěti
- princip orientace na pozitivní stránky osobnosti dítěte
- princip převahy klidného hodnocení, orientace na radost a prožitek uspokojení úspěšné práce

Metody

- hra jako základní metoda
- prožitkové a řízené učení
- kooperativní učení hrou
- situační učení
- výukové programy
- efektivní komunikace
- pozitivní vzory chování
- zdravotně preventivní pohybové aktivity
- spontánní i řízené činnosti při pobytu venku
- zážitky, prožitky, experimentování

6.2 Třídní vzdělávací program

Školní vzdělávací program je dostatečně otevřený a volný pro tvorbu třídních vzdělávacích programů. Poskytuje prostor pro pružnou, kreativní a tvořivou práci s možností improvizovat. Umožňuje, aby učitelky mohly postupovat při vzdělávání dětí se zřetelem k rozdílnosti jejich vzdělávacích potřeb, hledat individuální optimální přístupy a průběžně kombinovat v tom, co kdy kterému dítěti nabídnout. Základní integrované bloky jsou závazné pro TVP, podtémata si každá třída

stanoví sama. ŠVP je učitelkám vždy k dispozici, mohou s ním neomezeně pracovat a podávat návrhy k jeho dalšímu rozvoji a zdokonalování.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dětí a je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný.

Podzimní IB – Vítr fouká, mraky letí, pojďme do přírody děti... Skřítkové se těší na nové kamarády a podzimní barevný les

Zimní IB – Zima, zima zimička, hází bílá peříčka... Vánoce a jiné zimní radovánky se skřítky

Jarní IB – Světem letí novina, že prý jaro začíná... Skřítkové probouzejí sluníčko a přírodu

Letní IB – V lukách kvetou kopretiny, těšíme se na prázdniny... užíváme si slunného léta a objevování světa se skřítky

6.4 Integrované bloky

6.4.1 Vítr fouká, mraky, letí, pojďme do přírody děti

První podzimní integrovaný blok je určený pro **období adaptace** nově nastupujících dětí a **aklimatizace** ostatních dětí po prázdninách. Zaměříme se na **utváření vztahů** dítěte k jinému dítěti či dospělému, na rozvoj sociálního citění a na získávání povědomí o sounáležitosti s nejbližším okolím. Dalším pedagogickým záměrem je posilování vlastní identity a uvědomění si sociální role ve společenství dětí, vytváření prosociálních postojů dítěte jako základu pro jeho budoucí zdravé sebevědomí a psychickou pohodu. Dílčím záměrem bude **seznámení** dětí s učitelkami, s novými kamarády, s ostatními zaměstnanci školy, s **prostředím** třídy, školy, zahrady a jejím blízkým okolím a lesem. Záměrem je získat si důvěru dětí a zprostředkovat jim **první zkušenosti** ze společné hry i společného sdílení činností.

Záměrem je podpořit u dětí duševní pohodu a psychickou zdatnost, rozvinout poznávací schopnosti a city. Naším záměrem také bude vést děti k upevňování správných návyků **sebeobsluhy a hygieny**, učení se dodržování **bezpečnostních pravidel** chování ve školce, na zahradě i v okolí. Zaměříme se také na **řečové dovednosti**, logopedickou prevenci, samostatný řečový projev. Zaměříme se na utváření vztahu k životnímu prostředí **s důrazem na ekologii**. Záměrem tohoto integrovaného bloku bude rozvíjení a využívání **fantazie** dětí. Zaměříme se na správné držení těla a dýchání.

 <p>KLÍČOVÉ KOMPETENCE</p> <p>IB PODZIMNÍ - Vítr fouká, mraky letí, pojďme do přírody děti...</p> <p><i>Skřítkové se těší na nové kamarády a podzimní barevný les</i></p> 	
1. KOMPETENCE K UČENÍ	
1/1 - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	1/6 - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
2/1 - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	2/6 - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE	
3/1 - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	3/4 - v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
4. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE	
4/1 - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	4/5 - napodobuje modely pro-sociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE	
5/4 - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	5/9 - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
IB PODZIMNÍ <p style="text-align: center;">DÍTĚ A JEHO TĚLO</p> 		
1/2. – rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné	– lokomoční, nelokomoční a jiné pohybové činnosti (chůze, běh, turistika...) – zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, dechová, relaxační cvičení...) - smyslové hry	– zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, v písku) - koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

<p>motoriky ovládní pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>1/3. – rozvoj a užívání všech smyslů</p> <p>1/5. – osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p> <p>1/7. – osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hudební hry a činnosti - grafické činnosti - jednoduché sebe-obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, apod. - manipulační činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí - příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách,...) 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami,...) - ovládat dechové svalstvo - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem...) - zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony - zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých - mít povědomí o významu zdravé výživy - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního bezpečí
<p>IB PODZIMNÍ</p> <p>JAZYK A ŘEČ</p> 		
<p>2.1/1. – rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)</p> <p>i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>2.1/ 2. – rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů podle skutečnosti i podle vlastní fantazie, apod.) - komentování zážitků a aktivit - samostatný slovní projev na podzimní témata - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo - přednes, recitace, dramatizace, zpěv - grafické napodobování symbolů a písmen - prohlížení a „čtení“ knížek 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) - naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy), a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci - poznat napsané své jméno - porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

<p>a kultivovaného projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poslech čtených či vyprávěných příběhů - sledování divadelních příběhů - hry a činnosti zaměřené k užívání gest - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (místní noviny, knihy, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - sledovat a vyprávět příběh - popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) - domluvit se gesty - učit se nová slova - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo
---------------------------------------	--	---

IB PODZIMNÍ

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST

A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

<p>2.2/1. - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představitosti a fantazie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - smyslové hry a činnosti zaměřené na koncentraci pozornosti - motivovaná manipulace s předměty - hry a činnosti zaměřené na cvičení paměti - přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování - námětové hry - hry podporující tvořivost - záměrné pozorování velikostí, barev, tvarů, chutí, vůní,... - činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky,...) - spontánní hra, volné hry - činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (značky, piktogramy, písmena) 	<ul style="list-style-type: none"> - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - orientovat se v prostoru - vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim - chápat elementární časové pojmy (ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima...) - postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí - řešit problémy, předkládat „nápady“ - chápat základní matematické pojmy
<p>2.2/3. – posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)</p> <p>2.2/5. – osvojení si elementárních poznatků o znakových</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konkrétní operace s materiálem - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním a ročním řádem - činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními matematickými pojmy - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru - řešení praktických problémů, hledání různých možností 	

systémech a jejich funkcí (abeceda)		
IB PODZIMNÍ		
SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE		
		
<p>2.3/1. - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p> <p>2.3/2. - získání relativní citové samostatnosti</p> <p>2.3/3. - rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spontánní hra - hry na téma kamarádství - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, ...) - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních - cvičení v sebekontrolě a v sebeovládání (zvládání úzkosti, hněvu, zlosti...) - činnosti zajišťující radost a spokojenost - činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte - dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích) - estetické aktivity (výtvarné, hudební, pohybové ...) - činnosti nejrozličnějšího zaměření umožňující samostatné vystupování a vyjadřování - příležitosti a hry pro rozvoj sebeovládání - výlety do okolí přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodovat o svých činnostech - prožívat radost ze zvládnutého a poznatého - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - uvědomovat si svou samostatnost - odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory - respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti - být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás... - snažit se ovládat své afektivní chování - rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - soustředit se na činnost - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch
IB PODZIMNÍ		
DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
		
<p>3/1. - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p> <p>3/2. - osvojení si elementárních poznatků,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti zaměřené na tvorbu, pravidel vzájemného soužití a chování - běžné verbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - aktivity podporující sblížení dětí - společné aktivity nejrozličnějšího zaměření - společná setkávání 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v mateřské škole i doma - přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče,

<p>schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p> <p>3/3. – posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p> <p>3/6. – rozvoj kooperativních dovedností</p>	<ul style="list-style-type: none"> – aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství) – kooperativní činnosti ve dvojicích – hry a činnosti, které vedou děti půjčování si hraček, střídání se, vzájemné pomoci... - interaktivní hry hudební, výtvarné, pohybové... - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi...) – hry a přirozené situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého – četba, vyprávění příběhů s etickým obsahem a poučením – hry a situace, kdy se dítě učí chránit své soukromí 	<p>překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc</p> <ul style="list-style-type: none"> – respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. – uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou – chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené – uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je – spolupracovat s kamarádem – bránit se projevům ubližování jiného dítěte
--	--	--

IB PODZIMNÍ

DÍTĚ A SPOLEČNOST

<p>4/1. - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>4/3. – rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností</p>	<ul style="list-style-type: none"> – spoluvytváření jasných pravidel soužití ve třídě – aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) – různorodé společné hry (námětové hry, dramatizace, výtvarné projekty apod.) umožňující spolupodílet se – aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy - přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci podzimních zvyků a tradic, zamykání lesa, Halloween...) 	<ul style="list-style-type: none"> – adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody – uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi – zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami... – začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
--	---	---

<p>dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p> <p>4/5. - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>4/8. – rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování - tvůrčí činnosti výtvarné, hudební, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte - receptivní výtvarné, hudební a dramatické činnosti (poslech příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací) - setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu - hry uvádějící dítě do světa lidí (využívání praktických ukázek z okolí dítěte) - hry zaměřené na poznávání různých společenských rolí (dítě, rodič, učitelka, ...) - aktivity přibližující dítěti svět kultury (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, divadelních představení, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik - pochopit, že každý má ve společenství svou roli - chovat se zdvořile - vnímat umělecké a kulturní podněty
--	---	---

IB PODZIMNÍ

DÍTĚ A SVĚT

<p>5/1.– seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p> <p>5/2. – vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přirozené pozorování blízkého prostředí, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety - sledování událostí ve městě a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé (Svatomichaelské slavnosti,...) - využívání encyklopedií - kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, objevování, ...) - praktické činnosti, na jejich základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí (pokusy, zkoumání, manipulace s materiály a surovinami, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) - všimnout si změn a dění v nejbližším okolí - zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na zahradě...)
--	--	---

<p>vývoji a neustálých proměnách</p> <p>5/5. – osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>5/6. – rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<ul style="list-style-type: none"> – přirozené poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, podzim) – praktické užívání hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává – využívání podnětů, k seznamování dítěte s elementárními dětmi srozumitelnými reáliemi o naší republice – pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí - poznávání přírodního ekosystému – LES – ekologicky motivované hrové aktivity (EKO hry) – smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu (les), činnosti zaměřené k péči o školní prostředí a blízké okolí – poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (manipulace s předměty, jedovaté rostliny /houby, nepříznivé povětrnostní jevy a jiné nebezpečné situace) 	<ul style="list-style-type: none"> – osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi – porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole – mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí – pomáhat pečovat o okolní životní prostředí – uvědomovat si nebezpečí – mít povědomí o věcném i přírodním prostředí – vnímat, že svět má svůj řád, jak svět přírody, tak i svět lidí
--	---	---

6.4.2 Zima, zima zimička, hází bílá peříčka...

Tímto zimním integrovaným blokem navážeme na předchozí podzimní tematické celky a na již získané informace a vědomosti. Spolu s dětmi si budeme neustále připomínat souvislosti mezi tím, co jsme již spolu prožili, vytvořili a co jsme se naučili. Společně reflektujeme všechny podzimní zážitky a poznatky.

Záměrem zimního bloku bude seznámit děti se zvyklostmi, které se odehrávají v **zimních měsících**. Součástí integrovaného bloku je vlastní **sebehodnocení** a konfrontace svého jednání s jednáním pohádkových postav. Zaměříme se na posilování **prosociálního chování** a eliminaci chování nevhodného a budeme rozlišovat, co je v chování vhodné a co nevhodné. Zaměříme se na koordinaci ruky a oka a zvládnutí jemné motoriky. Důležitým záměrem je i soužití a respekt k vrstevníkům a k spoluobčanům s handicapem.

Zaměříme se na uvádění dětí do **světa knih a literatury**. Zaměříme se na to, aby děti uměly klasické pohádky vyprávět, hrát, vymýšlet, kreslit. Záměrem bude uvědomování si odmítání společensky nežádoucího chování, prožitků příjemných a nepříjemných. Záměrně budeme usilovat o položení základů **předčtenářské gramotnosti** i za pomoci rodičů. Zaměříme se na osvojení si věku

přiměřených praktických dovedností, na zvládnání úkolů přiměřených věku a možnostem dětí. Zaměříme se na prostorové pojmy a souvislosti.

	<p>KLÍČOVÉ KOMPETENCE</p> <p>IB ZIMNÍ - Zima, zima zimička, hází bílá peříčka...</p> <p><i>Vánoce a jiné zimní radovánky se skřítky</i></p>	
1. KOMPETENCE K UČENÍ		
1/3 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	1/4 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ		
2/3 - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost	2/5 - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	
3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE		
3/3 - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	3/6 - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	
4. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE		
4/4 - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	4/8 - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	
5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE		
5/3 - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	5/5 - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	
5/6 - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	5/8 - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	

5/10 - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí vzděl. cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
IB ZIMNÍ		
DÍTĚ A JEHO TĚLO		
		
<p>1/1. – uvědomění si vlastního těla</p> <p>1/4. – rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>1/6. – osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p> <p>1/8. – vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>– lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (sezónní činnosti) – zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) – konstruktivní a grafické činnosti – hudební a hudebně pohybové hry a činnosti – činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí – příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí</p>	<p>– zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se na sněhu, ledu...) - koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem, hudbou a zpěvem - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s materiálem,...) - zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím,... - zachovávat správné držení těla - vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu – pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce - znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a zimním sportem – mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy – mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat a jak) - zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky,...)</p>
IB ZIMNÍ		
JAZYK A ŘEČ		
		
2.1/1. –	- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry	– vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a

<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>2.1/2. – rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p> <p>2.1/3. – osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - samostatný slovní projev na určité téma - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo - přednes, recitace, dramatizace, zpěv - grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen - prohlížení a „čtení“ knížek - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky 	<p>úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <ul style="list-style-type: none"> - formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) - naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - sledovat a vyprávět příběh, pohádku - domluvit se slovy i gesty, improvizovat - chápat slovní vtip a humor - utvořit jednoduchý rým - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - sledovat očima zleva doprava - poznat některá písmena a číslice, popř. slova - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
<p>IB ZIMNÍ</p> <p>POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE</p> 		
<p>2.2/2. – rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p> <p>2.2/4. –</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p> <p>2.2/6. – vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností jejich charakteristických znaků a funkcí – činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. – činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou a jejich smysluplné praktické aplikaci – konkrétní operace s materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> – přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit – chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, rok...), částečně se orientovat v čase - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
<p>IB ZIMMÍ</p> <p>SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE</p> 		
<p>2.3/4. – rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p> <p>2.3/5. – rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocít, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p> <p>2.3/6. – rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání</p> <p>2.3/7. –</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte – cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) - mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) – estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) – činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení – příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> – ve známých a opakujičích se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování – prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování – uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je – vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - učit se hodnotit svoje osobní pokroky – přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním – vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení – zorganizovat hru – těšit se z hezkých a příjemných kulturních zážitků, setkávání se s uměním

<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>– cvičení organizačních dovedností - návštěva dětských kulturních akcí</p>	
<p>IB ZIMNÍ</p> <p>DÍTĚ A TEN DRUHÝ</p> 		
<p>3/3. – posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)</p> <p>3/5. – rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p> <p>3/7. – ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>– společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření – společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému – aktivity podporující sblížování a uvědomování si vztahů mezi lidmi (úcta ke stáří) – četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením – kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách – sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy – hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých</p>	<p>- dodržovat herní pravidla – porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad - chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod. – spolupracovat s ostatními - obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor – odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná – bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. – chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p>
<p>IB ZIMNÍ</p> <p>DÍTĚ A SPOLEČNOST</p> 		
<p>4/2. – rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>– různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích - přípravy a realizace společných slavností (slavnosti v rámci zvyků a tradic Vánoc, Masopustu, kulturní programy)</p>	<p>– pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat – chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>

<p>4/4. – vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p> <p>4/7. – vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p> <p>4/8. – rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>– receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, koled, sledování dramatizací, divadelních scének – mikulášská nadílka)</p> <p>– setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst (galerie) a akcí zajímavých pro předškolní dítě</p> <p>– hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)</p>	<p>– porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>– vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>– vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co zaujalo...)</p> <p>– kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.</p> <p>- zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus</p>
<p>IB ZIMNÍ</p> <p style="text-align: center;">DÍTĚ A SVĚT</p> <div style="text-align: right;"></div>		
<p>5/2. – vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> <p>5/4. – pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p> <p>5/5. –</p>	<p>– sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé</p> <p>– práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií</p> <p>– kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)</p> <p>- praktické činnosti, na jejich základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejich prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi</p>	<p>– všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>– uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>– mít povědomí o širším společenském, věcném, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>– vnímat, že svět má svůj řád, že svět lidí je rozmanitý a</p>

<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 5/7. – rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>(praktické pokusy se sněhem, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami – vánoční pečení...) - praktický nácvik bezpečného chování v situacích, které mohou nastat využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím (manipulace s některými předměty a přístroji, léky, požár - svíčky, další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy...)</p>	<p>pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat – pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o živé tvory - ptactvo)</p>
---	---	---

6.4.3 Světem letí novina, že prý jaro začíná...

Jarní navazující integrovaný blok je ve znamení **probouzení se přírody ze zimního spánku**. Naším záměrem, jako celý rok, bude prohlubovat již získané dovednosti a znalosti dětí a předkládat mnohostranně pestrou nabídku intelektových i praktických činností. Zaměříme se na **společné těšení se z příchodu jara, na vnímání proměn** v přírodě i v náladě lidí.

Naším záměrem je vzbudit u dětí zájem z poznávání nového, objevovat s nimi věci a děje pro ně dosud **neznámé**, čímž posílíme jejich **radost z objevování**.

Jaro je plné zvuků. Zaměříme se na různá sluchová cvičení, prohlubování sluchových schopností - na poslech různých zvuků a zpěvu ptáků. Zaměříme se na poznávání **domácích zvířat** a jejich mláďat a také na to, jaké vydávají zvuky a jak se dorozumívají. Také se zaměříme na rozvoj manipulačních dovedností, představivosti a fantazie při výrobě jarních dekorací.

Záměrem bude i získávání elementárních **poznatků o naší planetě**. Dalším záměrem je vytvářet u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s neživou přírodou, lidmi, společností, národností, **planetou Zemí**.

Záměrem bude rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a prožívat. Zaměříme se na vnímání moudrosti, kterou čerpáme i z pohádek. Zaměříme se na dodržování pravidel společenských her a umění prohrát.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

IB JARNÍ - Světem letí novina, že prý jaro začíná...

Skřítkové probouzejí sluníčko a přírodu

1. KOMPETENCE K UČENÍ	
1/2 - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení	
1/3 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	1/4 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
2/2 - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	2/4 - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE	
3/2 - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	3/4 - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
4. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE	
4/2 - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	
4/6- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim	4/7 - při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE	
5/5 - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	5/7 - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
5/11 - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	5/12 - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
IB JARNÍ		
DÍTĚ A JEHO TĚLO		
		

<p>1/2. – rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>1/3. – rozvoj a užívání všech smyslů</p> <p>1/6. – osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p> <p>1/8. – vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>- pohybové činnosti - chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, změny poloh a pohybů těla na místě, základní gymnastika, míčové hry... - zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti - smyslové a psychomotorické hry - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem - konstruktivní a grafické činnosti - jednoduché pracovní činnosti v oblasti úklidu, úpravy prostředí apod. - činnosti zaměřené k poznávání vývoji lidského těla - vytváření zdravých životních návyků - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při dopravních situacích,...)</p>	<p>- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí - zachovávat správné držení těla - koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou - ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem - zacházet s jednoduchými hudebními nástroji) - vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, ...) - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s grafickým a výtvarným materiálem a pomůckami např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, ...) - zvládat jednoduché pracovní úkony (jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) - zacházet s běžnými pracovními pomůckami - mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách...) - rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí - mít povědomí o významu aktivního pohybu... - mít povědomí o ochraně osobního bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>
<p>IB JARNÍ</p> <p>JAZYK A ŘEČ</p>		
<p>2.1/2. – rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)</p>	<p>- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace</p>	<p>- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady,</p>

<p>a kultivovaného projevu</p> <p>2.1/3. – osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>(sdělování slyšeného druhým apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv – samostatný slovní projev na jarní téma – vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo – přednes, recitace, dramatizace, zpěv – grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen – prohlížení a „čtení“ knížek – poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů - sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů – hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků – činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (časopisy, knihy, ...) 	<p>pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <ul style="list-style-type: none"> – vést rozhovor <p>(naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <ul style="list-style-type: none"> – porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) – formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat – pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno – učit se nová slova a aktivně je používat <p>(ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma – naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) – popsat situaci, skutečnou, či obr.
--	---	--

IB JARNÍ

**POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST
A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE**

<p>2.2/3. – posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p> <p>2.2/5. –</p>	<ul style="list-style-type: none"> - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. – hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti - přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování – záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností jejich charakteristických znaků a funkcí – námětové hry a činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit – poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno – vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
---	---	--

<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p> <p>2.2/6. – vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktivity a hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii - činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - konkrétní operace s materiálem - činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů - činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů - činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant 	<ul style="list-style-type: none"> - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost - vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení - chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.) - částečně se orientovat v čase - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
--	---	--

IB JARNÍ

SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

<p>2.3/4. – rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p> <p>2.3/5. – rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p> <p>2.3/6. – rozvoj a kultivace mravního</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spontánní hra - hry na téma rodiny - záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních - sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - cvičení v projevování citů v sebekontrolu a v sebeovládání - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu - činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - dramatické činnosti mimické vyjadřování nálad - estetické a tvůrčí aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> - ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), - být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
---	--	---

<p>i estetického vnímání, cítění a prožívání 2.3/7. – získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - cvičení organizačních dovedností - výlety do okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) - uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je - rozhodovat o svých činnostech - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
<p>IB JARNÍ</p> <p>DÍTĚ A TEN DRUHÝ</p>		
<p>3/2. – osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 3/4. – vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) 3/5. – rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<ul style="list-style-type: none"> - běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - aktivity podporující sblížení dětí - společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, apod. - sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina - mateřská škola - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho - přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad - odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná - uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou - respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. - vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i

<p>3/7. – ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>– četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením – hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých</p>	<p>dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc</p>
<p>IB JARNÍ</p> <p>DÍTĚ A SPOLEČNOST</p> 		
<p>4/4. – vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p> <p>4/5. – seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>4/6. – vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p> <p>4/7. – vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto</p>	<p>– aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí – různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích – přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci jarních zvyků a tradic, Velikonoce, otvírání studánek, vynášení Zimy, Den matek, Den Země...) – běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování – tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu – receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti – setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě – hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce – hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává – aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur</p>	<p>- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí – uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi – vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky – zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik – dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair – zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. – vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní</p>

<p>vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p>		<p>hudební dovednosti vokální i instrumentální</p>
<p>IB JARNÍ</p> <h2 style="margin: 0;">DÍTĚ A SVĚT</h2> 		
<p>5/3. – poznávání jiných kultur</p> <p>5/4. – pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p> <p>5/6. – rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p> <p>5/8. – vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety - aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci, sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé - práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií - kognitivní činnosti - praktické činnosti, na jejich základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí - poznávání přírodního ekosystému, EKO-hry - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí, pracovní činnosti, pěstitelské a činnosti zaměřené k péči o školní zahradu a blízké okolí - poučení o možných nebezpečných situacích - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi - svět přírody i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) - všimnout si změn a dění v nejbližším okolí - porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole - mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí - rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet

planetou Zemí	pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, ...)
---------------	---

6.4.4 V lukách kvetou kopretiny, těšíme se na prázdniny

Obsahem integrovaného bloku bude vyvrcholení **závěru školního roku**, činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu. Záměrem bloku bude seznámení dětí s **letním počasím**, s jeho znaky, riziky i výhodami.

Zaměříme se na rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky. Zaměříme se na rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí, zvládat jeho změny, a co nejvíce se zdokonalit v samostatnosti. Zaměříme se na rozvoj schopností soucítění a solidarity a seznámíme děti s tím, že na světě žijí děti různé barvy pleti, které však mají stejná práva.

Zaměříme se na poznávání rozdílů mezi zvířaty domácími, zvířaty volně žijícími a zvířaty exotickými, k čemuž se pokusíme využít všech smyslů. Zaměříme se na systematický rozvoj řeči a slovní zásoby. Záměrem bude soustředěné pozorování, zkoumání, objevování - prozkoumáme, co se děje v trávě, budeme pozorovat drobné živočichy ze světa hmyzu a všimnout si souvislostí, experimentovat s využitím jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Zaměříme se na rozvoj společenského i estetického vkusu.

 KLÍČOVÉ KOMPETENCE IB LÉTNÍ - V lukách kvetou kopretiny, těšíme se na prázdniny... <i>Užíváme si slunného léta a objevování světa se skřítky</i> 	
1. KOMPETENCE K UČENÍ	
1/5 - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	1/7 - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
2/7 - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	2/8 - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE	
3/5 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	

3/7 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	3/8 - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
4. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE	
4/3 - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	4/9 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE	
5/1 - svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	5/2 - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
IB LÉTNÍ		
DÍTĚ A JEHO TĚLO		
		
<p>1/1. – uvědomění si vlastního těla</p> <p>1/4. – rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>1/5. – osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p> <p>1/7. – osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře: zdraví, bezpečí,</p>	<p>– lokomoční, nelokomoční a jiné pohybové činnosti</p> <p>– zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, relaxační cvičení...)</p> <p>- smyslové hry</p> <p>- hudební hry a činnosti</p> <p>- grafické činnosti</p> <p>– jednoduché pracovní a sebe-obslužné činnosti v oblasti: osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.</p> <p>– příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při setkávání s cizími lidmi,...)</p>	<p>– zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí</p> <p>- zachovávat správného držení těla</p> <p>- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů</p> <p>- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku</p> <p>- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky</p> <p>- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>– rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>– mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>

<p>osobní pohody pohody prostředí</p>	<p>- činnosti relaxační a odpočinkové</p>	<p>- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc</p>
<p>IB LÉTNÍ</p> <p>JAZYK A ŘEČ</p> 		
<p>2.1/1. – rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>2.1/3. - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>- artikulační, řečové, sluchové rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti</p> <p>- rozhovory, společné diskuse, individuální a skupinová konverzace</p> <p>- samostatný slovní projev na letní téma</p> <p>- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo</p> <p>- přednes, recitace, zpěv</p> <p>- grafické napodobování čísel a písmen</p> <p>- prohlížení a „čtení“ knížek</p> <p>- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů</p> <p>- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest</p>	<p>- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>- chápat slovní vtip a humor – sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>- utvořit jednoduchý rým</p> <p>- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>- vést rozhovor</p> <p>- porozumět slyšenému</p> <p>- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>- naučit se z paměti krátké texty</p> <p>- poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>- poznat napsané vlastní jméno</p> <p>- sledovat očima zleva doprava</p> <p>- projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>- sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>
<p>IB LÉTNÍ</p> <p>POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE</p> 		
<p>2.2/2. – rozvoj tvořivosti</p>	<p>– hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii</p>	<p>– vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech</p>

<p>(tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p> <p>2.2/4. – vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p> <p>2.2/6. – vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hledání různých možností a variant řešení problémů - motivovaná manipulace s předměty - záměrné pozorování charakteristických znaků a funkcí běžných předmětů - námětové hry -spontánní a volná hra - hry a činnosti zaměřené na cvičení paměti - činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti - přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. - činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými pojmy - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - vědomě využívat všech smyslů - záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si - přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost -naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité – vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení - částečně se orientovat v čase, chápat elementární časové pojmy - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat -orientovat se v prostoru i v rovině, chápat prostorové pojmy
--	--	--

IB LÉTO

SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

<p>2.3/1. - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti nejrozdůrnějšího zaměření vyžadující samostatné rozhodování - spontánní hra - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama - činnosti, v nichž může být dítě úspěšné - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností - dramatické činnosti - hry na téma přátelství 	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodovat o svých činnostech - zorganizovat hru - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují -odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - prožívat radost ze zvládnutého a poznání - zachytit a vyjádřit své prožitky - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
--	--	--

<p>osobní spokojenosti) 2.3/2. – získání relativní citové samostatnosti 2.3/3. – rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<ul style="list-style-type: none"> – činnosti zajišťující radost a pohodu – tvůrčí aktivity - různé výlety, škola v přírodě - projevování citů při loučení (pasování na školáky) - cvičení vytrvalosti 	<ul style="list-style-type: none"> – těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním – uvědomovat si svou samostatnost, – prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí – uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky -zaujímat vl. názory, postoje a vyjadřovat je – vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
---	---	---

IB LÉTNÍ

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

<p>3/1. - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p> <p>3/4. – vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p> <p>3/6. – rozvoj kooperativních dovedností</p>	<ul style="list-style-type: none"> – činnosti zaměřené na pravidla vzájemného soužití a chování (prázdninový provoz) - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - MŠ – hry a situace, kdy se dítě učí chránit své bezpečí – běžné neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým – aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (přátelství) – četba, poslech, vyprávění s etickým obsahem a poučením - hry zaměřené na respektování druhého – hry a činnosti, které vedou děti ke schopnosti vyřešit vzájemný spor - společně zaměřené aktivity - společná povídání - kooperativní činnosti – hry sociální a interaktivní 	<ul style="list-style-type: none"> – dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla – navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho – přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství – uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je – chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené – vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc – chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) – spolupracovat s ostatními
---	---	---

IB LÉTNÍ

DÍTĚ A SPOLEČNOST

<p>4/1. - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>4/2. - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p> <p>4/3. - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p> <p>4/6. - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p>	<p>- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě</p> <p>- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí</p> <p>- společné hry a aktivity</p> <p>- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy</p> <p>- přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci letních zvyků a tradic, den dětí... sportovní akce...)</p> <p>- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování a vztahů</p> <p>- tvůrčí činnosti</p> <p>- receptivní činnosti</p> <p>- setkávání mimo mateřskou školu, návštěvy míst a akcí</p> <p>- hry a činnosti uvádějící děti do občanského života</p> <p>- hry zaměřené na osvojování si role budoucího žáka základní školy</p> <p>- aktivity umožňující dítěti poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích,...)</p>	<p>- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi</p> <p>- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách</p> <p>- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení</p> <p>- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování</p>
<p>IB LÉTNÍ</p> <p style="text-align: center;">DÍTĚ A SVĚT</p> 		

<p>5/1. – seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p> <p>5/3. – poznávání jiných kultur</p> <p>5/7. – rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p> <p>5/8. – vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, vycházky do okolí, výlety, škola v přírodě</p> <p>- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci</p> <p>- využívání encyklopedií, obrazového materiálu</p> <p>- kognitivní činnosti</p> <p>- praktické činnosti, na jejich základě se dítě seznamuje s různými materiály ve svém okolí</p> <p>- poznávání okolí, sledování rozmanitostí a změn letního období</p> <p>- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává</p> <p>- využívání situací k seznamování dítěte s elementárními dějstvími srozumitelnými reáliemi o naší republice</p> <p>- seznamování s přírodním ekosystém – poušť, oceán</p> <p>- EKO-hrátky</p> <p>- využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p> <p>- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích,</p>	<p>- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí</p> <p>- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti</p> <p>- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit</p> <p>- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí</p> <p>- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí</p> <p>- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmě přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
--	---	---

6.5 Dílčí projekty a programy

Celoroční tradice a další aktivity:

- Slavnosti v MŠ – narozeniny dětí
- Besídky ke dni matek
- Barevné dny v MŠ
- Oslavy Vánoc, Mikulášská nadílka

- Rozloučení s budoucími školáky
- Rej čarodějnic
- Oslavy dne dětí
- Akce s rodiči (vánoční dílničky, výroba skřítků Podzimníčků,)
- Návštěva v ZŠ
- Návštěvy divadla

Projekty:

- Ruce v hlíně - keramika
- Hrnečku vař - vaření s Lesánkem
- Malý zahradníček – přírodní vědy
- Zvědaví skřítkci – počítačová gramotnost
- Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

- Kvalita a úroveň podmínek ke vzdělávání - materiální, bezpečnostní a hygienické, organizační, psychosociální.
- Finanční zdroje pro zabezpečení chodu školy.
- Obsah a průběh vzdělávání, plnění stanovených cílů ŠVP.
- Zpracování a obsah realizace vzdělávání - integrované bloky.
- Podpora dětem, spolupráce s rodiči.
- Výsledky vzdělávání dětí.
- Výsledky vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných.
- Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP.
- Školní klima.

7.2 Prostředky autoevaluace

- Každodenní zápisy do třídní knihy společně s dětmi.
- Evaluace uplynulého tematického celku a posun pro celky další (součást TVP).
- Písemné záznamy individuálních pokroků každého dítěte – učitelky.
- Společné hodnocení vybraných témat.
- Pololetní a závěrečné hodnocení pokroku skupiny – všechny učitelky.
- Závěrečné hodnocení ŠVP a úprava podle vzniklých požadavků – ředitelka a učitelky.
- S chránka důvěry pro rodiče.
- Kontrolní a hospitační činnosti.

7.3 Časový plán

EVALUAČNÍ PLÁN – VNITŘNÍ EVALUACE			
Oblast	Kdy	Způsob	Zodpovídá
Školní klima	průběžně průběžně	Rozhovory s rodiči Pozorování	všechny pracovnice MŠ
Plnění cílů ŠVP	1x za rok	Na pedagogické radě	zástupkyně PV učitelky
Kvalita podmínek vzdělávání - Úroveň podmínek Finanční zdroje pro zabezpečení chodu školy	Průběžně 1x za rok na pedagogické radě 2x za rok	Kontrolní činnost Hospitační činnost Kontrola čerpání rozpočtu MŠ	Zástupkyně PV

Zpracování a obsah realizace vzdělávání „integrované bloky“	Vždy po ukončení „bloku“	Písemně ve třídní dokumentaci Orientační vstupy Hospitace	Učitelky Zástupkyně PV
Výsledky vzdělávání dětí	2x za rok Průběžně	Písemné pedagogické hodnocení dítěte Portfolia	Učitelky
Spolupráce rodiči	Individuálně dle potřeby 3 x ročně průběžně 3x ročně	Rozhovory schůzky s rodiči schránka důvěry akce s rodiči	Učitelky Zástupkyně PV
Práce pedagogů autoevaluace	Dle plánu Po ukončení IB	KOHOČI Třídní dokumentace	Zástupkyně PV učitelky

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Odpovědnost učitelů:

- Každodenní zápisy do třídní knihy.
- Evaluace uplynulého integrovaného bloku.
- Písemné záznamy individuálních pokroků každého dítěte.
- Každodenní pozorování klima školy.

Zástupkyně pro PV:

- úprava ŠVP podle vzniklých požadavků.
- Schránka důvěry pro rodiče.
- Kontrolní a hospitační činnosti.
- Finanční zdroje MŠ.

Další pravidla:

Podmínky a prostor pro evaluaci

- Vytvořit podmínky pro setkávání, společné plánování a hodnocení učitelek ve třídě.
- Společné akce s rodiči a dětmi (schůzky, besídky) – minimálně dvě akce společně pro celou školu a dvě akce pro třídu za rok.
- Krátké organizační porady dle potřeby.
- Velké pedagogické rady 4x do roka.
- Provozní porady 2x do roka (popř. dle potřeby a situace).
- Dotazníky a ankety.

Zásady pro hodnocení

- Hledat způsoby a formy hodnocení společně s dětmi, dávat dětem prostor k hodnocení a zpracovávat jejich hodnotící postoje.
- Snažit se, aby nebyly hodnoceny děti, ale činnosti, obdobně nehodnotit zaměstnance, ale výsledky jeho práce, formy, postupy.
- Průběžně hodnotit všechny své činnosti a snažit se o přehodnocování svého jednání formou odpovědi na otázku: jak by na mne zapůsobilo, kdyby toto někdo řekl, udělal nebo dal najevo mně nebo mému dítěti?
- Sledovat individuální pokroky každého dítěte, reagovat na ně v plánování a vést o nich záznamy
- Profesionálně pracovat podle doporučení SPC, PLPP, IVP u dětí se SVP.
- Sledovat pokroky třídy jako celku (sociální vztahy ve skupině, normy a hodnoty uznávané skupinou, úroveň komunikace a spolupráce) a pružně na ně reagovat.
- Připravovat si podklady pro společnou evaluaci na pedagogické rady, sledovat naplňování obsahu RVP PV.
- Do hodnocení zapojovat rodiče, zajímat se o jejich názory a zpracovat je.